

خبرنامه سازمان | آبان ماه
نظام مهندسی ساختمان | ۱ ۳ ۹ ۹

- گفتگو با مهندس علی نیا، امین اموال شورای مرکزی
- قانون نظام مهندسی را بازنگری کنید
- گفتگو با دکتر شبکیب، عضو شورای مرکزی
- آمار دقیق از املاک و ساختمان‌های ایمن در کشور نداریم
- گفتگو با مهندس ثاقبی، عضو شورای مرکزی
- پیش به سوی ساختمان‌سازی استاندارد
- پرونده ویژه اخبار مهندس در یادداشت روز جهانی شهرسازی
- سه رویداد ماندگار در کارنامه شهرسازی ایران
- ایجاد تحول در فرآیند ساخت مسکن با توافق ۵ ساله
- تجربه موفق در برگزاری همایش HSE در مازندران

- راه اندازی مرکز اسناد و موزه ملی مهندسی ساختمان
- گزارش رسمی نظام مهندسی از دلایل وقوع حادثه محله فلاح تهران
- الزام شهرداری به استفاده از نتایج مطالعات ترافیک قبل از صدور پروانه ساختمان
- مدیریت نگهداری و تعمیرات ساختمان‌ها در کشور کلید خورد
- تلاش و پیگیری‌های مجدانه نتیجه داد:
- توافق نظام مهندسی با سازمان ملل
- مروری بر اخبار نظام مهندسی در ۳۱ استان

تحول به ایستگاه نظارتی نظام مهندسی رسید

دکتر محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرسازی:

تحولات و تغییرات در نظام مهندسی ادامه یابد

گفتگو با مهندس عبدی قهرودی رئیس شورای انتظامی نظام مهندسی

مهندس خرم از برگزاری جلسات فصلی شورای مرکزی با وزیر راه و شهرسازی خبر داد

با آثار و گفتگوهای مهندس خرم، دکتر محمودزاده، مهندس عبدی قهرودی، مهندس علی نیا و دکتر شبکیب، مهندس جنتی پور، مهندس وثیق نیا و مهندس ثاقبی

در مسیر تحول و توسعه

در راستای اجرای سیاست‌ها و اهداف عالی سازمان نظام مهندسی ساختمان در مسیر تحول و توسعه، برای دستیابی به افق روشن و ارائه مطلوب خدمات و ارتقای جایگاه حرفه‌ای مهندسی، روابط عمومی سازمان با ایجاد بستری یکپارچه به منظور اطلاع‌رسانی و انتشار اخبار سازمان در سراسر کشور، خبرنامه و پایگاه خبری را ایجاد کرده است. در این راستا، توسعه ارتباطات و افزایش سطح تعاملات و رایزنی با دستگاه‌های اجرایی مرتبط در دستور کار قرار گرفته، ضمن اینکه ایجاد نظام پاسخگویی و رسیدگی به شکایات از برنامه‌های محوری و عملیاتی روابط عمومی سازمان در دوره شورای مرکزی هشتم است. بر همین اساس با هدف تکریم ارباب رجوع و نظام مندی در روند ارتباطات مردمی و

کامیل مرآمی
مدیر روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان

بر اساس قانون نظام مهندسی، سامانه اعلام و پیگیری شکایات با اختصاص خط ویژه تلفن چهار رقمی و ارسال پستی نتایج پیگیری‌ها، در سراسر کشور راه اندازی خواهد شد. در همین حال، به منظور وحدت رویه و هماهنگی و افزایش بهره‌وری در برنامه‌های کلان، شورای هماهنگی روابط عمومی سازمان‌های استانها به صورت منطقه‌ای تشکیل شده است. البته باتوجه به شیوع بیماری کرونا در کشور، فعلا جلسات این شورا به صورت مجازی برگزار می‌شود. ارزیابی عملکرد و آموزش مدیران و کارشناسان روابط عمومی و امور بین‌الملل در راستای ارتقای سطح علمی حوزه ارتباطات در دستور کار قرار گرفته، ضمن اینکه تشکیل کمیته‌های تخصصی رسانه‌ای به منظور تولید محتوای حرفه‌ای در

راستای طراحی کمپین ترویجی و فرهنگسازی مقررات ملی ساختمان و همکاری با رسانه‌های ملی و بین‌المللی و شهرداری‌ها و غیره از دیگر برنامه‌های با اولویت روابط عمومی سازمان است. بر همین اساس، برنامه ریزی ویژه در راستای احیای رشته‌های مغفول مانده سازمان (ترافیک - شهرسازی - نقشه برداری) و اهتمام در فعال سازی خدمات سه رسته تاثیرگذار مهندسی ساختمان در ارائه خدمات حرفه‌ای آغاز شده است.

تشکیل ستاد مدیریت بحران

با دستور ریاست سازمان، ستاد مدیریت بحران در سازمان نظام مهندسی ساختمان تشکیل شده است از مهمترین اقدامات انجام شده توسط این کمیته، بررسی حادثه ریزش ساختمان‌های مجاور پروژه گودبرداری

شده در حال احداث منطقه فلاح تهران و انفجار گاز در ساختمان‌های مسکونی خوزستان و مازندران بوده که خسارات قابل توجهی در بر داشته است. همچنین سازمان با پدیده زلزله‌های اخیر در استان تهران، اعلام همکاری با شهرداری در راستای شناسایی سایت‌های بحرانی داشته، ضمن اینکه سازمان نظام مهندسی ساختمان در مواجهه با کرونا در حیطه تخصصی اقدامات قابل توجه و موثری داشته است. بدیهی است رشد و پیشرفت، حاصل تعامل، همدلی و همکاری همه جانبه خواهد بود، لذا از همه شما بزرگواران و دلسوزان و صاحب نظران عزیز صمیمانه خواستاریم که با ارائه پیشنهادات ارزشمندتان، ما را در ارتقای کمی و کیفی خدمات یاری نمایید.

توافقنامه پنج ساله همکاری نظام مهندسی و انجمن تولید کنندگان
ساختمان امضا شد؛

ایجاد تحول در فرآیند ساخت مسکن

مشترک داخلی و خارجی حسب درخواست یکی از طرفین و موافقت طرف دیگر، همکاری در انجام پروژه‌های علمی و تحقیقاتی - کاربردی مورد نیاز و مورد توافق طرفین، بر مبنای اولویت‌های سازمان و انجمن از جمله این سرفصل‌ها است.

ساماندهی زیرساخت‌های تولید صنعتی ساختمان
از دیگر سرفصل‌ها، همکاری در اجرای طرح "توانمندسازی تولید و توسعه اشتغال پایدار"، راه اندازی پروژه‌های فناورانه استارت‌آپی و منتورینگ، همکاری و مشارکت در بستر سازی نظری توسعه صنعتی ساخت و ساز، حمایت از تألیف و ترجمه کتب مرتبط با اهداف راهبردی توافقنامه، همکاری برای انعقاد قراردادها و توافقنامه‌های مشترک با بخش دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی، بخش خصوصی و تعاونی در موارد تدوین طرح جامع توسعه صنعتی ساخت و ساز، پروژه تحقیقاتی "ساماندهی زنجیره تأمین سیستم‌های نوین ساخت"، پروژه تحقیقاتی "ساماندهی زیرساخت‌های تولید صنعتی ساختمان"، طرح "تحول نظام آموزش تخصصی" و طرح "تحول نظام فنی اجرایی کشور" است. بر اساس این توافقنامه همکاری، هر یک از طرفین حداکثر ده روز پس از امضا و تبادل توافقنامه بصورت کتبی دو نماینده را برای عضویت در کمیته مشترک اجرای توافقنامه معرفی می‌کنند.

وظایف کمیته مشترک
وظایف کمیته مشترک، تدوین شیوه نامه مربوط برای اخذ تأیید سازمان و انجمن (طراحی ساختار متناسب با حجم فعالیت‌ها، تنظیم و پیشنهاد برنامه‌ها، شیوه نامه‌های اجرایی)، تشکیل حداقل یک جلسه در ماه و اخذ تأیید کلیه مصوبات از سازمان و انجمن است. این توافقنامه فاقد هرگونه آثار مالی و غیرمالی و تعهدآور برای طرفین بوده و هر مورد همکاری نیازمند تهیه و تنظیم قرارداد و امضای آن است. همچنین در صورت هر گونه همکاری که الزاماً باید بر اساس قرارداد باشد، در خصوص مالکیت مادی و معنوی مدارک و مستندات تولید شده در قرارداد منعقد تصمیم گرفته خواهد شد. مدت اجرای این توافقنامه از تاریخ امضا پنج سال است که با توافق طرفین قابل تمدید است، ضمن اینکه هر یک از طرفین تفاهم نامه می‌تواند با اعلام کتبی نسبت به خاتمه آن اقدام کند.

توافقنامه همکاری پنج ساله تحقیقاتی، پژوهشی و آموزشی بین سازمان نظام مهندسی ساختمان و انجمن تولید کنندگان و فناوران صنعتی ساختمان به امضا رسید.

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان، توافقنامه همکاری پنج ساله تحقیقاتی، پژوهشی و آموزشی در ۱۰ ماده بین مهندس احمد خرم، رییس سازمان نظام مهندسی ساختمان و جعفر قرائتی ستوده، دبیر انجمن تولید کنندگان و فناوران صنعتی ساختمان به امضا رسید. ایجاد تحول در فرآیند ساخت از طریق ارتقای فناوری و توسعه صنعتی ساخت و ساز، رقابت پذیری و حضور موثر در بازارهای منطقه و جهان از طریق ارتقای بهره وری و کیفیت، انتقال دانش فناوری در راستای نیل به توسعه اشتغال پایدار در بخش ساخت و ساز، کمک به شکل گیری، انسجام و تقویت حلقه‌های زنجیره ایده تا تولید و صادرات محصول و خدمات در بخش ساخت و ساز و ارتقای سطح توانمندی‌ها و مهارت‌های بخش مختلف ساخت و ساز ام از نیروی انسانی و ماشین آلات از جمله اهداف امضای این توافقنامه اعلام شده است.

ایجاد گفتمان توسعه
از دیگر اهداف توافقنامه همکاری تحقیقاتی، پژوهشی و آموزشی بین سازمان نظام مهندسی ساختمان و انجمن تولید کنندگان و فناوران صنعتی ساختمان، ایجاد گفتمان توسعه بین اعضای سازمان و تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای صنعت ساختمان، تحقق روش سیستمی و توسعه‌ای به بخش ساخت و ساز و به کارگیری ظرفیت دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مورد قرارداد با انجمن در رابطه با موضوع توافقنامه است.

موضوع توافقنامه تدوین برنامه‌های مشترک همکاری در نه سرفصل‌ها و در راستای خط مشی سازمان نظام مهندسی ساختمان و انجمن تولید کنندگان و فناوران صنعتی ساختمان است.

احصا و اولویت بندی نیازهای آموزشی
احصا و اولویت بندی نیازهای آموزشی در راستای توسعه بخش ساخت و ساز، همکاری در تدوین برنامه و برگزاری دوره‌های آموزشی برای اعضای سازمان. همکاری و مشارکت در طراحی و برگزاری همایش‌ها و سمینارهای آموزشی

دو بیست و پنجاه و چهارمین
جلسه شورای مرکزی چه گذشت؟
برگزاری جلسات فصلی شورای مرکزی
با وزیر راه و شهرسازی

دکتر محمودزاده: تحولات و تغییرات در نظام مهندسی ادامه یابد

دو بیست و پنجاه و چهارمین جلسه شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان با حضور مقامات ارشد وزارت راه و شهرسازی برگزار شد. به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان، دو بیست و پنجاه و چهارمین جلسه شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان بیستم آبان ماه با حضور اکثریت اعضا به صورت حضوری و مجازی در محل ساختمان شورای مرکزی برگزار شد. این جلسه سه میهمان ویژه از وزارت راه و شهرسازی شامل دکتر محمودزاده معاون امور مسکن و ساختمان وزارتخانه، مهندس مانی فر مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان و مهندس عبدی قهرودی مدیرکل دفتر توسعه مهندسی داشت.

برگزاری جلسات فصلی با وزیر راه و شهرسازی
مهندس خرم، ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان در این جلسه با خیرمقدم به حضور مقامات ارشد وزارت راه و شهرسازی در دو بیست و پنجاه و چهارمین جلسه شورای مرکزی، گفت: با مهندس اسلامی وزیر راه و شهرسازی هم مذاکره کرده ام تا از این پس جلسات مفصل فصلی با ایشان داشته باشیم. وی، رابطه سازمان نظام مهندسی ساختمان و وزارت راه و شهرسازی را بسیار

خوب عنوان و ابراز امیدواری کرد با این نوع تعامل، اصلاحات مدنظر دقیق تر، سریع تر و کم هزینه تر انجام شود. مهندس خرم در ادامه از ۲۲ آسیب و چالش نظام مهندسی در گذشته سخن گفت و افزود: برنامه‌های سازمان نظام مهندسی در دوره اخیر بر اساس این چالش‌ها و آسیب‌ها تدوین و به شورای مرکزی، هیات مدیره‌های استانی و وزارت راه و شهرسازی ارسال شده است، ضمن اینکه برنامه‌ها را به طور مشخص اولویت بندی کرده ایم.

وی از تشکیل شورای راهبردی سازمان نظام مهندسی ساختمان به عضویت کارشناسان، اقتصاددانان و خبرگان این بخش برای نخستین بار خبر داد و در ادامه نقش نظام مهندسی در مدیریت بحران را مورد اشاره قرار داد و خواستار آن شد تا این سازمان به عضویت رسمی ستاد مدیریت بحران کشور درآید. در همین حال، سازمان‌های نظام مهندسی استانها باید عضو کمیته مدیریت بحران در استان، ها شوند.

تحولات و تغییرات در نظام مهندسی باید تداوم یابد
در ادامه دو بیست و پنجاه و چهارمین جلسه شورای مرکزی، دکتر محمودزاده معاون امور مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی با تشکر از اعضای شورای مرکزی هشتم، گفت: خوشبختانه اقدامات قابل توجهی توسط این شورا در سال جاری انجام شده است.

وی ابراز امیدواری کرد تحولات و تغییرات در نظام مهندسی استمرار داشته باشد تا برای این بخش موثر واقع شود. دکتر محمودزاده با بیان اینکه ۲۵ سال از قانون نظام مهندسی می‌گذرد اما در مجموعه نظام مهندسی درگیر مسایل روزمره هستیم، تاکید کرد: فراموش نکنیم که حوزه مهندسی، حوزه تحول و تکنولوژی است، ضمن اینکه به اعتقاد بنده، استراتژی تهاجمی باید طراحی شود، چراکه سازمان نظام مهندسی به بلوغی رسیده است که در ارکان کشور تأثیرگذار باشد. معاون وزیر راه و شهرسازی خواستار تشکیل کمیته فناوری در حوزه‌های ساختاری و اجرایی در شورای مرکزی هشتم شد و گفت: امیدوارم با تشکیل این کمیته شاهد متحول شدن سیستم مهندسی در کشور باشیم. وی "انسجام صدقانه" بین نظام مهندسی و وزارت راه و شهرسازی را خواستار شد و اظهار داشت: با تقسیم کار و حمایت از یکدیگر می‌توانیم تمام خلاها را پر کنیم.

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان
آبان ماه
۱۳۹۹
دو بیست و
شماره

گفتگو با مهندس علی نیا، عضو شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان

قانون نظام مهندسی را بازنگری کنید

می توانیم عمر ساختمان ها در ایران را به تراز کشورهای توسعه یافته برسانیم

برداری توجه شود، می توان عمر ساختمان ها در ایران را که در حال حاضر جوان مرگ می شوند، به تراز کشورهای توسعه یافته رساند.

■ **قرار است قانون نظام مهندسی بازنگری شود. چه پیشنهاداتی در این باره دارید؟**

از نگاه بنده، قانون نظام مهندسی در مواردی چون مدت زمان دوره هیأت مدیره و روند انتخاب اعضای شورای مرکزی و بازرسان و شورای انتظامی و چگونگی تشکیل مجامع عمومی و عدم استفاده از مهندسان بدون پروانه در انتخابات و پرننگ شدن نقش سازمان در تصمیم گیری های کلان استان مانند ماده ۵ و ماده ۱۰۰ و همچنین اعطای قدرت بازدارندگی در بخش احداث ساختمان در زمان وقوع تخلف به طوری که با درخواست مهندسین ناظر، مالک مجاب به توقف عملیات شود، نیازمند بازنگری است.

■ **باتوجه به اینکه جنابعالی در رشته مکانیک تخصص دارید، نظرتان درباره تایید صلاحیت مجری تاسیسات برق و مکانیک ساختمان چیست؟**

تاسیسات به دلیل بویایی همانند جریان خون در انسان می ماند. در زمان بهره برداری عمده مشکلات بهره بردار و شکایت مربوط به بخش تاسیسات است. از نگاه بنده، فلسفه شکل گیری مجریان در ساختمان و نگاه تخصصی به اجرای یک ساختمان باید مجریان تاسیسات را نشانه می گرفت، بعد سایر رشته ها را. متأسفانه این ضعف بزرگ در روند عملکرد اجرا است و به همین خاطر ماهیت خدمات در بخش مجریان شبیه یک نوزاد نارس است. در حال حاضر بیشترین شکایت بهره برداران از بخش تاسیسات ساختمان است و این نشان از اهمیت اجرای تاسیسات دارد و انتظار می رود با توجه به دستور شفاف و دقیق وزیر محترم راه و شهرسازی هر چه سریعتر شاهد اجرایی شدن این بخش باشیم.

■ **برنامه ای در دست تدوین است که در صورت تصویب، موتورخانه ها و مدیریت انرژی در ساختمان، معاینه فنی خواهند داشت. چه پیشنهاداتی در این باره دارید؟**

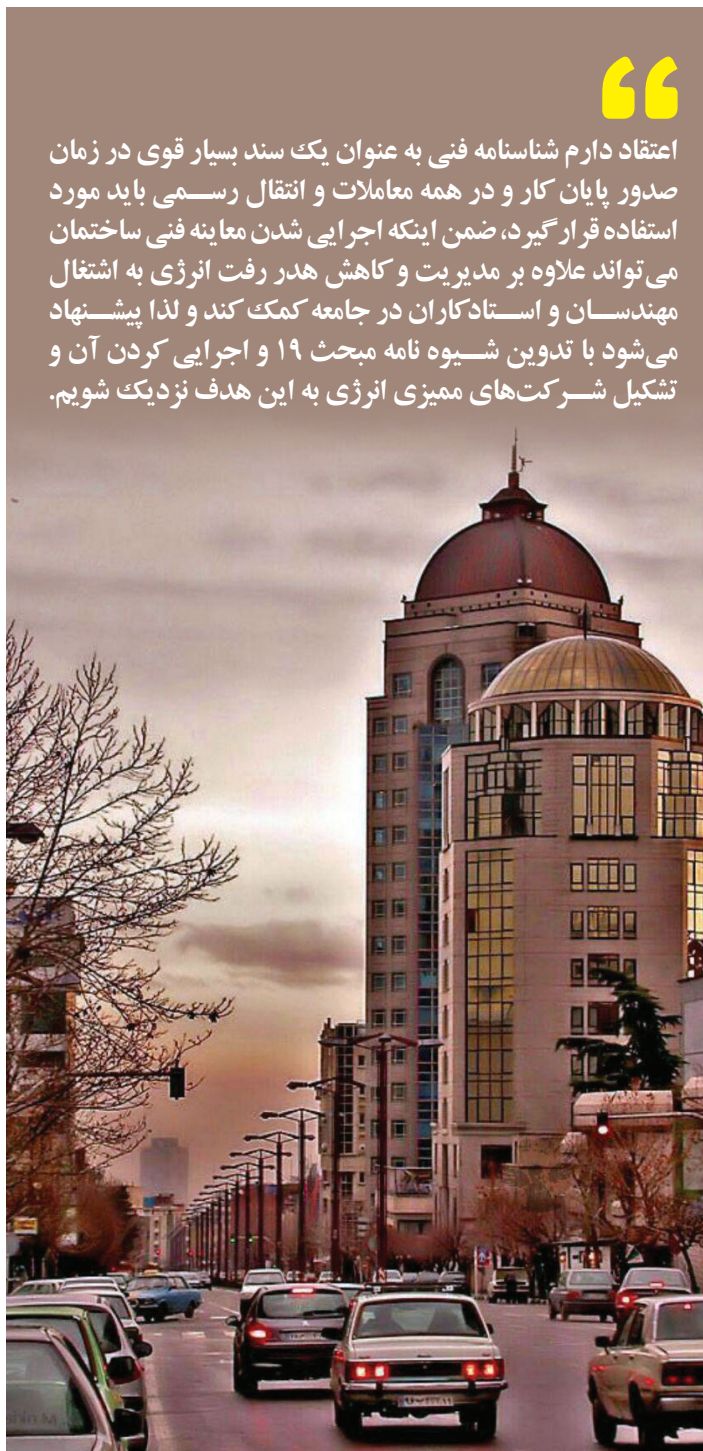
موضوع بهینه سازی انرژی در بخش ساختمان با توجه به مصرف بیش از چهل درصد انرژی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و عواملی که به بهینه سازی انرژی کمک می کند، علاوه بر رعایت ملاحظات طراحی در زمان بهره برداری بیشترین هدر رفت انرژی مربوط به بخش موتورخانه است؛ پس طبیعی است اجرایی شدن معاینه فنی ساختمان می تواند علاوه بر مدیریت و کاهش هدر رفت انرژی به اشتغال مهندسان و استادکاران در جامعه کمک کند و لذا پیشنهاد می شود با تدوین شیوه نامه مبحث ۱۹ و اجرایی کردن آن و تشکیل شرکت های ممیزی انرژی به این هدف نزدیک شویم.

■ **باید چه الزاماتی ایمنی در کارگاه های ساختمانی رعایت شود؟**

متأسفانه آمار حوادث ناشی از کار بعد از تصادفات دومین رتبه را به خودش اختصاص داده است. در آموزه های دینی نجات یک انسان، نجات یک جامعه است و رعایت اصول ایمنی و فعال کردن بازرسی ایمنی در قالب یک صلاحیت جدید و اجرایی کردن مبحث دوازدهم می تواند از بسیاری از حوادث جلوگیری کند.

دسترسی همه کشورها به آخرین سطح تکنولوژی روز دنیا احداث یک ساختمان با استانداردهای جهانی دور از انتظار نیست. اعتقاد دارم سه مولفه در شکل گیری یک ساختمان مورد توجه است؛ اول ضوابط و دستورالعمل های فنی و مباحث ۲۲ گانه و دوم نیروی انسانی درگیر در حوزه ساخت

“

اعتقاد دارم شناسنامه فنی به عنوان یک سند بسیار قوی در زمان صدور پایان کار و در همه معاملات و انتقال رسمی باید مورد استفاده قرار گیرد، ضمن اینکه اجرایی شدن معاینه فنی ساختمان می تواند علاوه بر مدیریت و کاهش هدر رفت انرژی به اشتغال مهندسان و استادکاران در جامعه کمک کند و لذا پیشنهاد می شود با تدوین شیوه نامه مبحث ۱۹ و اجرایی کردن آن و تشکیل شرکت های ممیزی انرژی به این هدف نزدیک شویم.

گفتگو با مهندس سیف الله علی نیا، رئیس سابق سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مازندران و عضو شورای مرکزی که چند ماه قبل هم به عنوان امین اموال منصوب شده، می تواند خواندنی، جذاب و در عین حال، آموزنده باشد. او در رشته مکانیک تخصص دارد و پرسش های تخصصی هم در این گفتگو از او داشتیم. حال گفتگوی پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور را با مهندس علی نیا بخوانید:

■ **نحوه اجرایی شدن شناسنامه فنی ملکی صنعت ساختمان چگونه باید باشد؟**

شناسنامه فنی به نوعی هویت یک ساختمان هست و مبنای مقایسه کیفیت ساختمان ها با یکدیگر است. از نگاه بنده، شناسنامه سندی است که در آن خریداران و بهره برداران به استناد آن می توانند در مورد همه بخش های یک ساختمان از گودبرداری تا زمان بهره برداری اعتماد کنند. نفس ارائه شناسنامه و آنچه در قانون و آیین نامه ها و دستورالعمل ها آمده، بسیار شایسته است اما آنچه که امروز شاهد صدور آن هستیم، همه ابعاد را پوشش نمی دهد و از نگاه بنده، در بخش هایی حالت رفع تکلیف دارد. اعتقاد دارم شناسنامه فنی به عنوان یک سند بسیار قوی در زمان صدور پایان کار و در همه معاملات و انتقال رسمی باید مورد استفاده قرار گیرد.

■ **به منظور افزایش نفوذ فناوری در صنعت ساختمان چه باید کرد؟**

تا زمانی که مالک و سازنده و بهره بردار اثرات استفاده از فناوری را در حوزه های مختلف اقتصادی و رفاهی و ملاحظات فنی احساس نکنند و تفاوت آن را درک نکنند، نمی شود به استفاده از این فناوری ها خیلی امید داشت. امروز تولیدکنندگان و ارائه دهندگان فناوری نوین ضمن ایجاد بستر و فرهنگ سازی لازم درباره استفاده از این نوع مصالح باید آموزش لازم را به مهندسان و بهره برداران بدهند.

■ **به منظور صرفه جویی مصرف انرژی در صنعت ساختمان باید دست به چه اقداماتی بزنیم؟**

اولین گام در حوزه صرفه جویی انرژی ایجاد اراده و باور لازم در بخش حاکمیتی که در این بخش وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور و شهرداری ها و بنیاد مسکن می توانند نقش مهمی ایفا کنند. دومین گام ارائه آیت های تشویقی محسوس برای کسانی که در بخش صرفه جویی اهتمام لازم را به عمل می آورند. سومین گام فرهنگ سازی و اینکه مصرف انرژی بالا بر علاوه بر ضرر اقتصادی باعث آلودگی زیست محیطی شده و باعث ظلم به آینده گان که باید از انرژی برخوردار شوند، می شود. چهارمین گام باید آموزش های تخصصی لازم را به مراجع و افراد درگیر در حوزه ساخت و ساز داد و آخرین نکته از نگاه بنده، این که تفاوت یک ساختمان سبز و سایر ساختمان ها باید توسط بهره برداران احساس شود.

■ **با چه مدلی می توان به ساختمان ایمن مطابق استاندارد جهانی رسید؟**

امروز در دنیا با توجه به نوع مبادلات کالا و

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱ ۳ ۹ ۹

دومین
شماره

رئیس شورای اسلامی شهر تهران برای ساختمان‌های بزرگ مقیاس ابلاغ کرد؛

الزام شهرداری به استفاده از نتایج مطالعات ترافیک قبل از صدور پروانه

رئیس شورای اسلامی شهر تهران طرح الزام شهرداری به استفاده از نتایج مطالعات ترافیک قبل از صدور پروانه برای ساختمان‌های بزرگ مقیاس مصوب این شورا را برای اجرا به شهردار تهران ابلاغ کرد.

در ابلاغیه محسن هاشمی رفسنجانی آمده است: طرح «الزام شهرداری تهران به استفاده از نتایج مطالعات ترافیک قبل از صدور پروانه برای ساختمان‌های بزرگ مقیاس در دوپست و چهلمین جلسه رسمی دوره پنجم شورای اسلامی شهر تهران مطرح و پس از بررسی و مذاکرات انجام شده، طرح مذکور با عنوان الزام شهرداری تهران به استفاده از نتایج مطالعات عارضه سنجی ترافیک قبل از صدور پروانه برای ساختمان‌های با نرخ سفرسازی بالا (بزرگ مقیاس)» و با لحاظ اصلاحات به عمل آمده مشتمل بر ده ماده و شش تبصره و جدول پیوست (مهمور به مهر شورای اسلامی شهر تهران با اکثریت آرای موافق (نه رأی اعضای شورای اسلامی شهر تهران از ۱۵ عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری) به تصویب رسید که برای اقدام ابلاغ می شود. طرح الزام شهرداری تهران به استفاده از نتایج مطالعات عارضه سنجی ترافیک قبل از صدور پروانه برای ساختمان‌های با نرخ سفرسازی بالا (بزرگ مقیاس)» مشتمل بر ده ماده و شش تبصره به شرح ذیل است:

■ ماده یکم

به منظور رعایت حقوق شهروندی و ارتقای مدیریت و ایمنی ترافیک در شبکه معابر شهری تهران و جلوگیری از کاهش کیفیت زندگی براساس پیامدهای ترافیکی ناشی از ساخت و سازهای جدید و به استناد مواد ۳، ۳۴ و قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب اسفندماه ۱۳۷۴، ماده ۸ مصوبه جلسه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور، بند ۱۶- ۲۳ ضوابط و مقررات طرح تفصیلی یکپارچه شهر تهران و بند (۲) تبصره (۴) ماده پنجاه و دوم (۵۲) برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۵۲۰/۳۲۰۶ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۲، شهرداری تهران موظف است به منظور بررسی پیامدهای ترافیکی اجرای طرح‌های شهری و ساخت و سازها، از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه هرگونه صدور پروانه عملیات ساختمانی برای انواع ساختمان‌ها و کاربردهای تعریف شده در جدول پیوست این مصوبه اعم از خصوصی، عمومی یا دولتی و همچنین تمامی موارد مشمول تهیه طرح‌های موضعی که منجر به طرح در کمیسیون ماده پنج می‌شوند را منوط به ارائه مطالعات عارضه سنجی و تحلیل ترافیکی ساختمان و اخذ تاییدیه آن از کمیته فنی پیش بینی شده در تبصره ذیل این ماده کند.

تبصره

- به منظور بررسی و تایید مطالعات عارضه سنجی ترافیکی و تحلیل ترافیکی برای ساختمان‌ها و کاربردهای مشمول این مصوبه، «کمیته فنی عارضه سنجی ترافیکی ساختمان» متشکل از افراد ذیل تشکیل می‌گردد:
 - نماینده تام‌الاختیار معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران- (مدیرکل حوزه معاونت - عضو و دبیر کمیته)
 - نماینده تام‌الاختیار معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران- (مدیرکل حوزه معاونت - عضو کمیته)
 - نماینده تام‌الاختیار سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران (داری صلاحیت ترافیک) (عضو کمیته)
 - مسئول شهرسازی و معماری منطقه مربوطه (عضو کمیته برحسب موارد منطقه مربوطه)
 - معاون حمل و نقل و ترافیک منطقه مربوطه (عضو کمیته بر حسب موارد منطقه مربوطه)
 - یک نفر متخصص ذیصلاح از جامعه مهندسان مشاور ایران (عضو کمیته)
 - یک نفر متخصص ذیصلاح ترافیک به پیشنهاد کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای اسلامی شهر تهران (عضو ناظر کمیته)
 - یک نفر متخصص ذیصلاح شهرسازی (برنامه ریزی شهری) به پیشنهاد کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر تهران (عضو ناظر کمیته)
- این کمیته موظف است در مدت زمان حداکثر دو هفته پس از ارجاع پرونده نظر خود را اعلام کند و نتایج این مطالعات پس از تایید در کمیته مذکور، قابل اجرا است. محل دبیرخانه این کمیته در حوزه معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران و تصمیمات کمیته بر مبنای رأی اکثریت اعضا لازم‌الاجرا است.

■ ماده دوم

شهرداری تهران مکلف است نسبت به تهیه دستورالعمل انجام مطالعات عارضه سنجی ترافیکی ساختمان‌های با کاربردهای موضوع این مصوبه در سطح شهر تهران و فرآیند بررسی آن‌ها حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه اقدام و پس از تایید توسط کمیته فنی مذکور نسبت به ابلاغ آن جهت اجرا اقدام کند.

تبصره یکم

شهرداری تهران مکلف است در دستورالعمل مذکور، شرایط و امتیازات ویژه‌ای را در بررسی و تایید عارضه سنجی ترافیکی برای ساختمان‌ها و کاربردهای با نرخ سفرسازی بالا واقع در محدوده شعاع ۶۰ تا ۱۰۰ متری حول ایستگاه‌های مترو در راستای تحقق توسعه مبتنی بر حمل و نقل عمومی (TOD) اعمال کند.

تبصره دوم

شهرداری تهران مکلف است نسبت به بروزسانی دستورالعمل‌های مطالعات عارضه سنجی ترافیکی ساختمان‌های با کاربردهای موضوع این مصوبه در سطح شهر تهران و شاخص نرخ سفرسازی آن‌ها در

۶۶

شهرداری تهران مکلف است سازوکار بررسی سیستمی (سامانه) مطالعات عارضه سنجی ترافیکی و اخذ تاییدیه کمیته فنی عارضه سنجی ترافیکی برای ساختمان‌های بزرگ مقیاس را در فرآیند صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه ایجاد کند.

سنجی و تحلیل ترافیکی تهیه شده توسط اشخاص حقوقی و حقیقی ذیصلاح در رشته ترافیک (دارای صلاحیت وفق ضوابط ابلاغی وزارت راه و شهرسازی و ضوابط نظام فنی و اجرایی کشور) را در فرآیند صدور پروانه (در مرحله تایید نقشه‌های معماری و قبل از مرحله تایید نقشه‌های سازه‌ای) مطالبه و برای بررسی به کمیته فنی مذکور ارائه کند و تاییدیه مطالعات اخذ شود. مسئولیت حقوقی مطالعات مذکور بر عهده اشخاص ذیصلاح تهیه کننده و کمیته فنی خواهد بود.

■ ماده پنجم

صدور هرگونه گواهی ساختمانی و پایان کار برای ساختمان‌های با کاربردهای موضوع این مصوبه که پس از لازم‌الاجرا شدن این مصوبه، پروانه ساختمانی دریافت می‌کنند، منوط به رعایت الزامات این مصوبه هستند. در صورت وجود مغایرت بین الزامات ترافیکی پیوست پروانه با ساختمان اجرا شده، شهرداری تهران مکلف است از صدور هرگونه گواهی ساختمانی و پایان کار تا اجرای کامل الزامات ترافیکی مطالعات عارضه سنجی ترافیکی مصوب کمیته مذکور خودداری کند.

■ ماده ششم

شهرداری تهران مکلف است در رسیدگی به درخواست‌های تثبیت یا تغییر کاربرد مجاز ساختمان‌ها، جهت کاربردهای مشمول جدول پیوست این مصوبه؛ مطالعات عارضه سنجی ترافیکی را از مالکین املاک اخذ و تاییدیه کمیته فنی عارضه سنجی ترافیکی در این خصوص را دریافت و بر اساس آن اقدام کند.

تبصره

در مواردی که به لحاظ حقوقی نیاز به رسیدگی سریع به تخلفات ساختمانی برای تامین حقوق عمومی شهروندان به تشخیص مرجع صدور پروانه وجود دارد یا مالک تمکین به انجام مطالعات ترافیکی نمی‌کند، شهرداری تهران مجاز است رأساً با اخذ مشاور ذیصلاح اقدام به تهیه مطالعات عارضه سنجی ترافیکی املاک مزبور کرده و پس از اخذ نظر کمیته فنی عارضه سنجی ترافیکی ساختمان، هزینه مصروفه را به اضافه پانزده درصد خسارت وارده به حقوق عمومی شهر به حساب بدهی ساختمان مذکور لحاظ کند.

■ ماده هفتم

شهرداری تهران مکلف است سازوکار بررسی سیستمی (سامانه) مطالعات عارضه سنجی ترافیکی و اخذ تاییدیه کمیته فنی عارضه سنجی ترافیکی ساختمان برای ساختمان‌های با کاربردهای موضوع این مصوبه را در فرآیند صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه ایجاد کند.

■ ماده هشتم

شهرداری تهران موظف است نسبت به شناسایی ساختمان‌های موجود و هم‌چنین املاک در حال ساخت مشمول جدول پیوست، ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه اقدام و لایه مجزا در سامانه جامع اطلاعات مکانی شهر تهران ایجاد کرده و در سامانه اینترنتی شفافیت شهر تهران <http://shafaf.tehran.ir> بارگذاری کند تا اعضای کمیته فنی در فرآیند تصمیم‌گیری بهره‌برداري کنند.

تبصره

شهرداری تهران برای ساختمان‌های موجود مشمول جدول پیوست، که دارای آثار نامطلوب ترافیکی در محدوده شهری تهران هستند، نسبت به انجام مطالعات عارضه سنجی ترافیکی این ساختمان‌ها (توسط و با هزینه مالکان و ذینفعان) اقدام و مطالعات مربوطه را به تایید کمیته فنی رسانده و بر مبنای الزامات آن، اقدامات لازم صورت گیرد.

■ ماده نهم

در راستای اجرای مصوبه «الزام شهرداری تهران به تعیین تکلیف پروانه عملیات ساختمانی و گواهی پایان کار کلیه ساختمان‌های در تملک شهرداری تهران» - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۵۷۱/۱۲۱۸۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱، شهرداری تهران (مناطق، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه) مکلف است در تهیه و اجرای کلیه پروژه‌هایی که مشمول کاربردهای موضوع این مصوبه می‌شوند، نسبت به اخذ تاییدیه مطالعات عارضه سنجی ترافیکی از کمیته فنی مذکور اقدام کند. اختصاص کد بودجه به پروژه‌های یاد شده در بودجه سالیانه منوط به اخذ تاییدیه مذکور است.

■ ماده دهم

شهرداری تهران مکلف است گزارش عملکرد این مصوبه را هر شش ماه یکبار به شورای اسلامی شهر تهران ارائه کند. رونوشت این ابلاغیه برای رئیس مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان مردم تهران، فرماندار تهران، اعضای شورای اسلامی شهر تهران، رئیس شورای اسلامی استان تهران، بشیر نظری عضو شورا و رئیس کمیته تنقیح مصوبات جهت استحضار و دفتر هیات رئیسه و مصوبات (۱۰۸/۵- / شناسه: ۲۴۶۸) ارسال شده است.

گفتگو با دکتر شکیب، عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان

آمار دقیق از املاک و ساختمان‌های ایمن در کشور نداریم

نظام مهندسی چه نقشی در این خصوص می‌تواند داشته باشد، گفت: این سازمان می‌تواند نقش کلیدی و خیلی مهم در شناسایی ساختمان‌های غیر ایمن و رفع آنها داشته باشد.

عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان تاکید کرد: نظام مهندسی با ابزاری که دارد، خیلی راحت می‌تواند به موضوع ورود، برنامه ریزی و در نهایت کار را اجرا کند.

وی تصریح کرد: در واقع نظام مهندسی به جای پرداختن به مسایل حاشیه ای باید به رسالت اصلی خود بپردازد و به دنبال کیفی سازی ساختمان در سراسر کشور باشد.

بی توجهی به ارتقای کیفی ساختمان

شکیب در پاسخ به این پرسش که آیا شهرداری‌ها به وظایف شان در این باره عمل کرده اند؟ و چرا ساختمان‌ها و املاک دارای مشکل ایمنی پلمپ نمی‌شوند؟ اظهار داشت: متأسفانه شهرداری‌ها هم تمرکز کار خود را بر روی هندسه ساختمان براساس طرح تفصیلی گذاشته‌اند و نیامده‌اند به موضوع ارتقای کیفی ساختمان ورود کنند.

وی توضیح داد: در واقع شهرداری‌ها به وظایف ذاتی خود که حفظ سرمایه ملی است، عمل نمی‌کنند و به جای پرداختن به موضوع ارتقای کیفی ساختمان صرفاً به دنبال کنترل فیزیکی ساختمان‌ها هستند.

گسل‌های تهران فعال شوند چه اتفاقی می‌افتد؟

در پایان از شکیب سوال شد که اگر در شهری مثل تهران زلزله ۷ ریشتری بیاید با چه وضعیتی روبرو خواهیم بود؟ که وی در پایان گفت: در بخش‌های مختلف تهران گسل‌های مختلفی داریم که هر کدام فعال شوند، تاثیرات متفاوت در شعاع محدوده آن گسل‌ها خواهند داشت.

عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان تاکید کرد: باتوجه به اینکه همه گسل‌های تهران همزمان نمی‌توانند فعال شوند، بنده معتقد هستم که با فعال شدن هر گسل، فقط دامنه محدود به آن گسل در تهران با خسارت‌هایی همراه خواهد بود ولی بنده اعتقادی ندارم به این ادعا که برخی می‌گویند تعداد کشته‌ها و خسارت مالی فوق العاده زیاد و شدید باشد.

کیفی سریع است که از آن به عنوان چک لیست - ۱۰ پرسش - هم یاد می‌شود. روش دیگر اینکه این چک لیست به جای ۱۰ پرسش، ۶۰ پرسش ریز دربارۀ ساختمان است.

شکیب تاکید کرد: برای رفع این مشکلات علاوه بر دانش این کار که خوشبختانه ما داریم، به تخصیص اعتبارات ویژه هم نیازمندیم که پیگیری‌های گسترده‌ای در این راستا انجام شده ولی به دلیل مقاومت در بدنه برخی دستگاه‌های دولتی هنوز به نتیجه عملی منجر نشده است.

وضعیت ساختمان‌ها از لحاظ آسیب پذیری

عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان در ادامه اعلام کرد: متأسفانه آمار دقیقی از وضعیت املاک و ساختمان‌های ایمن در برابر حوادث و بالای طبیعی نداریم، حتی در مورد مکان‌های خاص مثل مدارس کارهایی شده ولی آمار خاصی نداریم. البته وضع بیمارستان‌ها خیلی بهتر از مدارس است. در این میان، براساس برخی آمارهای غیر رسمی، ۸۰ درصد ساختمان‌ها آسیب پذیر هستند، ضمن اینکه ساختمان‌هایی که از سال ۶۶ تا ۸۰ ساخته شدند، حدود ۵۰ درصد آسیب پذیرند.

وی در عین حال اظهار داشت: برای اینکه آمار رسمی از وضعیت ساختمان‌های ایمن در کشور داشته باشیم، باید پروژه تعریف شود تا برنامه ریزی‌ها هم براساس آن انجام شود.

نقش کلیدی نظام مهندسی

شکیب در پاسخ به این پرسش که سازمان

بعد شاهد هستیم وضعیت نسبت به قبل بهتر شده و از نظر اجرا و نظارت‌هایی که انجام می‌شود، اوضاع بهتر شده اما باز هم هنوز به آن درجه انتظاری که لازم است، نرسیده ایم.

شکیب در بیان توضیح اینکه چرا انتظارت هنوز برآورده نشده، اظهار داشت: زلزله کرمانشاه که اتفاق افتاد، بخشی از ساختمان‌های نوسازی که در قالب مسکن مهر ساخته شده بودند، تخریب شدند، همچنین بیمارستان‌هایی که توسط دولت اجرا شده بودند، پس از زلزله دیگر مورد بهره برداری قرار نگرفتند.

وی با بیان اینکه این مسایل به دو دلیل رخ می‌دهند، گفت: نخست اینکه معیارهای آیین نامه ای کفایت نمی‌کند و باید راه آیین نامه تغییر یابد، بدین ترتیب باید تغییرات بنیادین در مقررات داشته باشیم. نکته دوم اینکه هنوز در چرخه ساخت و ساز (اجرا، کارگر، مصالح ساختمانی و غیره) اشکالات جدی وجود دارد و باید توسط دستگاه‌های ذیربط برطرف شود. از شکیب سوال شد که چرا هنوز هم آمار دقیقی از وضعیت املاک و ساختمان‌های ایمن در برابر حوادث و بلایای طبیعی نداریم؟ که وی در پاسخ اظهار داشت: از دهه ۷۰ به بعد و پس از زلزله رودبار و منجیل این موضوع مطرح شد که ساختمان‌ها به لحاظ آسیب پذیری باید چگونه باشند.

عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان تصریح کرد: برای این منظور، روش‌های برآورد آسیب هم وجود دارد، گفت: به عنوان مثال، یک روش ارزیابی

پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام مهندسی ساختمان همزمان با روز ملی ایمنی در برابر حوادث و بلایای طبیعی، گفتگویی با دکتر حمزه شکیب، عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان داشته است.

شکیب با اشاره به روز ملی کاهش خطرپذیری در برابر حوادث و بلایای طبیعی، گفت: براساس برنامه سازمان ملل، کشورهای مختلف برنامه ریزی می‌کنند تا خسارت‌ها را به حداقل ممکن برسانند. بر همین اساس، ایران نیز با الگوبرداری از برنامه سازمان ملل، برنامه‌هایی را پیاده سازی کرده است تا خسارت‌های ناشی از بلایای طبیعی را کاهش دهد. وی افزود: کشور ما در این زمینه به یک موفقیت نسبی دست یافته اما این کفایت نمی‌کند، چون در کشوری زندگی می‌کنیم که شاهد انواع حوادث طبیعی شامل زلزله، سیل، خشکسالی و غیره هستیم و قاعدتاً باید طوری برنامه ریزی کنیم که خسارت‌های ناشی از حوادث طبیعی را به حداقل ممکن برسانیم.

تقسیم بندی ساختمان‌ها به سه دوره

عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان در پاسخ به این پرسش که در حال حاضر وضعیت ساختمان سازی در ایران از لحاظ ایمنی چگونه است و در چه وضعیت قرار داریم؟ در ابتدا با تقسیم بندی ساختمان‌ها به سه دوره، گفت: در کشور یکسری ساختمان سازی داریم که به قبل از استاندارد ۲۸۰۰ مربوط می‌شود که در ساخت آنها نسبت به زلزله بی توجهی شده و از این نظر، آسیب پذیر هستند.

وی توضیح داد: درصد قابل توجهی از ساختمان‌ها در شهرهای کوچک و بزرگ و به طور خاص در روستاها که مربوط به قبل از استاندارد ۲۸۰۰ می‌شوند، آسیب پذیر هستند. شکیب در ادامه با اشاره به دوره دوم ساختمان سازی در کشور، اظهار داشت: استاندارد ۲۸۰۰ که شروع شد، تقریباً سعی گردید که استانداردها رعایت شود اما متأسفانه در اجرا دقت کافی را نداشتیم. بدین ترتیب درصد قابل توجهی از ساختمان سازی‌ها از سال ۶۶ تا ۸۰ از نظر کیفیت قابل قبول نیستند. عضو شورای مرکزی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان تصریح کرد: در دوره سوم ساختمان سازی در کشور یعنی از دهه ۸۰ به

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

بایش از ۲۱۰۰ شرکت کننده از سراسر کشور صورت گرفت؛

تجربه موفق در برگزاری همایش HSE در مازندران

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان
آبان ماه
۱۳۹۹
دومین
شماره

کشور و حضور در برگزاری کارگاهها به صورت مجازی از شرکت نشان تعالی در برگزاری موفق این دورهها قدر دانی کرد.

■ **مهندس خرم: سهم خدمات فنی و مهندسی باید منطقی و اصولی باشد**

مهندس احمد خرم رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان به صورت مجازی و ویدیو کنفرانسی در دومین همایش ملی بهداشت، ایمنی و محیط زیست در مازندران سخنرانی کرد. مهندس خرم در ابتدا با درود فراوان به روح شهیدان تازه تفحص شده استان مازندران و با تشکر و قدر دانی از دست اندرکاران برگزاری این همایش به خصوص مهندس علی نیا رییس وقت سازمان نظام مهندسی مازندران، به بیان چالشها و مشکلات موجود در زمینه HSE در کشور پرداخت. وی گفت: هرکاری در هر بخشی مثل مسکن و ساختمان و زیر اجزا همچون HSE که می خواهد انجام شود باید در یک چهارچوب (طرح چشم انداز، سیاست کلی، کالبد ملی، طرحهای جامع و طرحهای توسعه استانها) باشد. بر همین اساس، اگر از آن چهارچوب خارج شویم، راه به مقصود نخواهیم برد.

مهندس خرم توضیح داد: این چهارچوب مطالعه، تهیه و تدوین است که توسط مشاورین بخش خصوصی انجام می شود. داور و بررسی و اصلاح است که توسط دولت و صاحب نظران بخش خصوصی انجام می شود. موضوع تصویب هم توسط دستگاه دولتی صورت می پذیرد. دستگاه اجرایی نیز دولت یا بخش عمومی و موضوع مجری که پیمانکار بخش خصوصی است. وی تاکید کرد: اگر این چهارچوب بهم بخورد به نتیجه مطلوب نخواهیم رسید.

■ **سهم بخش زمین، مسکن و ساختمان از GDP**

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان در ادامه وزن صنعت ساختمان را مورد اشاره قرار داد و اظهار داشت: سالانه حداقل ۱۵ درصد از حجم تولید خالص داخلی کشور سهم بخش زمین، مسکن

مهندس نظری مدیر کل راه و شهرسازی و همکاران ایشان، اعضای هیات مدیره، هیات رئیسه، خزانه دار، اعضای شورای سیاست گذاری، مسئول کمیته اجرایی، اعضای کمیته اجرایی، روابط عمومی، واحد آی تی و همه بخشهای مرتبط بابت همکاری صمیمانه و به ثمر نشاندن این همایش تشکر کنم.

■ **گزارش آماری همایش HSE**

وی در ادامه با اشاره به گزارش آماری همایش، اظهار داشت: بالغ بر ۶۰۰ نفر در کلاس تاریخ ۲۳ مهرماه در گروه امتیاز ارجاع، تعداد ۵۵۰ نفر در تاریخ ۲۴ مهرماه در کلاس تمدید و امتیاز ارجاع و تعداد ۱۰۰۰ نفر در کلاس تاریخهای ۲۴ و ۲۵ مهرماه در گروه ارتقا-تمدید و امتیاز ارجاع شرکت کردند. در همین حال، آزمون دوره نیز به شکل تستی برگزار و در پایان، نتیجه آزمون به شرکت کننده اعلام شد. البته از ساعت ۲۲ روز ۲۵ مهرماه کلاسها به صورت آنلاین تا تاریخ ۲۸ مهرماه قابل مشاهده است. آزمون مجدد دوره تمدید و امتیاز ارجاع از ساعت ۱۵ تا ۱۵.۳۰ و آزمون مجدد ارتقا-تمدید و امتیاز ارجاع از ساعت ۱۶ تا ۱۶.۳۰ سه شنبه ۲۹ مهرماه برگزار شد. علی نیا در پایان ضمن تشکر از مشارکت فعال مهندسان از سراسر

“

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان
از تشکیل کمیته ویژه در سازمان برای
بررسی موضوعات ضروری که می توانند
به عنوان دروس جدید به رشته های
مهندسی اضافه شوند، خبر داد.

رییس وقت سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مازندران، برگزاری دومین همایش ملی بهداشت، ایمنی و محیط زیست به صورت آنلاین و مجازی در شرایط کرونایی با بیش از ۲۱۰۰ شرکت کننده از سراسر کشور را یک تجربه بسیار موفق عنوان کرد.

مهندس علی نیا رییس وقت سازمان پس از اتمام برگزاری تمامی دوره های کارگاهی دومین همایش ملی بهداشت، ایمنی و محیط زیست به صورت آنلاین و مجازی، برگزاری این همایش در شرایط کرونایی با بیش از ۲۱۰۰ شرکت کننده از سراسر کشور را یک تجربه بسیار موفق عنوان کرد. وی ضمن تشکر از حضور معاون وزیر راه و شهرسازی، رئیس سازمان نظام مهندسی سازمان کشور و مدیران کل وزارتخانه، معاون عمرانی استاندار و مدیران کل استان در افتتاحیه همایش با حفظ پروتکل بهداشتی، این حضور را نشانه اهمیت این همایش دانست و اظهار داشت: اهتمام سازمان مازندران از این پس در برگزاری همایشهای آموزش محور در راستای ترویج مقررات ملی بیشتر خواهد بود. رییس وقت سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مازندران ادامه داد: این همایش با همکاری اداره کل راه و شهرسازی و دفتر مقررات ملی وزارتخانه و سازمان نظام مهندسی استان و در قالب تشکیل و فعالیت کمیته اجرایی با برگزاری دهها جلسه کاری برگزار شد، ضمن اینکه با وجود تمامی چالشهای برگزاری همایش مجازی، این همایش با موفقیت به کار خود پایان داد.

■ **هماهنگی دستگاههای متولی**

مهندس علی نیا، برگزاری این همایش را یک نمونه کامل هماهنگی دستگاههای متولی دانست و گفت: چه در بخش افتتاحیه و چه برگزاری کارگاهها؛ هماهنگی، همدلی و تلاش اداره کل راه و شهرسازی و سازمان نظام مهندسی ستودنی بود و لازم است از

معاون امور مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی خبر داد:

راه اندازی مرکز اسناد و موزه ملی مهندسی ساختمان کشور

خودش را دارد.

هر ساختمان خصوصیتی دارد که به همین دلیل تخصص‌های مختلف باید مکمل تخصص عمومی یا جایگاه عمومی مهندسی باشند که برای ساختمان‌های ویژه این امکان وجود داشته باشد. به طور مثال، الان ما کسی که فرض کند یک مدرسه یا یک بیمارستان یا یک ساختمان به مقیاس شهری را می‌خواهد طراحی یا نظارت کند، هیچ آموزش خاصی غیر از آموزش‌های عمومی ندیده است. یک ساختمان وقتی مقیاس شهری یا منطقه‌ای یا فراشهری می‌شود، یک شخصیت کاملاً متفاوت پیدا می‌کند. یک ساختمان وقتی از نظر گودبرداری، سیما و غیره خصوصیات ویژه‌ای را در شهر و منطقه خودش دارد، طبیعتاً تخصصی مرتبط با خودشان می‌خواهد که این طراحی شده است. من به لحاظ وقت خیلی موضوع را باز نمی‌کنم و انشالله به زودی شاهد صدور پروانه‌های تخصصی برای جامعه مهندسی کشور خواهیم بود که حتماً با آزمون خواهد بود، زیرا مهندسین ما از نظر علمی هم باید به روز باشند. هیچ دلیلی وجود ندارد که کسی با یک آزمون در یک سالی تا آخر عمر کاریش را با همان شرایط بگذرانند.

■ تشکر از رئیس نظام مهندسی و

اعضای شورای مرکزی

در حوزه نظام مهندسی هم اینجا لازم است تشکر ویژه کنم از جناب آقای مهندس خرم، رئیس محترم سازمان نظام مهندسی و اعضای شورای مرکزی به لحاظ تعامل و همکاری بسیار مثبتی که وجود دارد و انشالله بتوانیم در یک زمان کوتاه باقیمانده کارهای قابل ملاحظه‌ای انجام دهیم. یکی دیگر از موضوعاتی که انشالله اعلام عمومی خواهد شد، بحث دفاتر حقوقی است که ساختار بسیار نظام‌مند و قانونمندی برای آن نوشته شده است و انشالله بتوانند موثر و پاسخگو در قبال خدمات مهندسی باشد.

■ راه اندازی موزه ملی مهندسی

ساختمان

دو موضوع دیگر در همایش با سرفصل می‌گویم که دوستان خستگی زمان به آنها چیره نشود. یکی اینکه اخیراً پیشنهادی خدمت آقای وزیر دادیم که انشالله با موافقت ایشان و با کمک سازمان نظام مهندسی و سایر نهادهای ذیربط، ما مرکز اسناد و موزه ملی مهندسی ساختمان کشور را راه اندازی کنیم؛ به عنوان کشوری که سابقه حداقل ۵ هزار سال مهندسی در حوزه ساختمان دارد.

موضوع آخری که در حوزه مهندسی عرض می‌کنم، انشاءالله با همراهی نهادهای ذیربط مثل شبیه همین اتفاقی که در موضوع HSE افتاده، انشالله مسابقات ساختمان در کشور در حوزه‌های مختلف - نه فقط معماری، نه فقط عمران، نه فقط تاسیسات و غیره - راه اندازی خواهیم کرد تا بتوانیم مشوق‌هایی را ایجاد و مهندسین برتر، پروژه‌های برتر و سایر موارد را در کشور معرفی کنیم.

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی اعلام کرد: به عنوان کشوری که سابقه حداقل ۵ هزار سال مهندسی در حوزه ساختمان دارد و با موافقت وزیر راه و شهرسازی و کمک سازمان نظام مهندسی و سایر نهادهای ذیربط، مرکز اسناد و موزه ملی مهندسی ساختمان کشور را راه اندازی خواهیم کرد.

دکتر محمود محمودزاده معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در دومین همایش ملی بهداشت، ایمنی و محیط زیست که به صورت آنلاین و مجازی در شرایط کرونایی با بیش از ۲۱۰۰ شرکت کننده از سراسر کشور در مازندران برگزار شد. سخنرانی کرد. خلاصه ای از سخنرانی وی در این همایش به شرح زیر است:

در ابتدا تشکر ویژه دارم از همکاران در استان مازندران، اداره کل راه و شهرسازی، معاونت عمرانی جناب آقای دکتر رازجویان که مسئولیت هماهنگی را داشتند، مهندس علی‌نیا، سازمان نظام مهندسی و همه دوستانی که این مراسم را پیگیری کردند و به عنوان دبیرخانه دائمی موضوع HSE در کشور موفق به برگزاری این مراسم در شرایطی شدند که طبیعتاً برگزاری بسیار سخت‌تر، ولی دامنه شمول بسیار بالایی دارد.

موضوع HSE مثل سایر موضوعات اگر به جای اجبار تبدیل به باور شد، می‌شود امکان یا توقع اجرای ۱۰۰ درصدی را داشت. دو کار درباره موضوع HSE خیلی لازم است؛ اول آموزش عمومی برای همه شهروندان است که متوجه این موضوعات شوند و دوم هم بحث آموزش خاص و تخصصی برای جامعه‌ای مهندسی است که این موضوعات را برعهده دارند. ببینید موضوع HSE در حقیقت اگر از بعد دیگری به آن نگاه کنیم، به نظر می‌رسد که می‌شود به آن گفت، احترام به انسان.

■ تدوین استانداردهای مشخص برای

ساختمان‌های مختلف

حال به بیان سیاست‌ها و برنامه‌ها در حوزه مسکن و ساختمان می‌پردازیم. لازم است استانداردهای مشخصی برای ساختمان‌های مختلف طراحی شود تا به عنوان چک لیست در اختیار مجریان قرار بگیرد تا این موضوع سلیقه‌ای نباشد. در واقع این موضوع باید به صورت ارزیابی هوشمند برای ساختمان‌های حساس بزرگ و مهم انجام شود، یعنی کنترل و بررسی لحظه‌ای اتفاق بیفتد که با تکنولوژی امروز قابل انجام است.

موضوع دوم اینکه لازم است به آن اشاره کنم شاید اطلاعاتش برای دوستان بد نباشد، موضوعاتی است که در حوزه مهندسی کشور به عنوان متولی این حوزه در وزارت راه و شهرسازی در حال انجام است.

اولین موضوع برای اینکه بتوانیم ساختمان‌های بهتری از نظر کیفی داشته باشیم، این است که ما باید به عنوان یک موضوع که حداقل ۲۵ سال از اجرای قانون نظام مهندسی می‌گذرد و در این سال‌ها بیشتر به کمیت‌ها اشاره داشتیم، امروز دیگر زمان آن رسیده است که به کیفیت توجه و شرایط زیستی و فعالیت درخوری را برای همه هموطنانمان فراهم کنیم.

■ صدور پروانه‌های تخصصی برای مهندسین

یکی از فعالیت‌هایی که انشالله به زودی عملیاتی می‌شود و حدود چند ماهی است بر روی آن برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته موضوع صدور پروانه‌های تخصصی برای مهندسین است. الان تمام مهندسین پروانه‌های عمومی دارند در صورتی که در گروه‌های مختلف هر ساختمان ارزش

و ساختمان است. وی مطرح کرد: در ۱۰ سال گذشته حجم تولید خالص داخلی کشور حدود ۴۰۰ میلیارد دلار در سال بوده است. به عبارت دیگر، سالانه حدود ۶۰ میلیارد دلار سهم زمین، مسکن و ساختمان گزارش شده است. بر همین اساس، این اعداد عظیم را می‌توانیم در بخش خدمات فنی، مهندسی، سهم قابل ملاحظه‌ای منظور کنیم. به گفته مهندس خرم، در حال حاضر قیمت تمام شده ساختمان به طور میانگین متری ۵ میلیون تومان، قیمت میانگین فروش هر متر مسکن در تهران بیش از ۲۴ میلیون تومان و در کلان شهرها نیز کم و بیش به همین صورت است.

وی با بیان اینکه چه درصدی از فروش یا قیمت ساخت به خدمات فنی و مهندسی داده می‌شود؟ خاطر نشان کرد: این سهم در کشور ما بین ۱ تا ۲.۵ درصد در کشورهای پیشرفته بین ۵ تا ۸ درصد است. رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان گفت: طبیعی است که وقتی سهم خدمات فنی و مهندسی منطقی و اصولی در نظر گرفته شود، نقش خودش را در پایداری و عمر ساختمان و جلوگیری از اتلاف سرمایه‌ها نشان می‌دهد. مهندس خرم در ادامه چالش در نظر گرفتن سهم خدمات فنی و مهندسی را مورد تأکید قرار داد و تصریح کرد: با علم بر سهم حداقل ۱۵ درصدی بخش زمین، مسکن و ساختمان از حجم تولید خالص داخلی یعنی رقم ۶۰ میلیارد دلار در سال و سهم ۱ تا ۲.۵ درصدی خدمات فنی و مهندسی از فروش یا قیمت ساخت، یکی از مشکلات همین چالش در نظر گرفتن سهم خدمات فنی و مهندسی است.

وی، نداشتن طرح جامع را در این زمینه دومین چالش خواند و گفت: هر کاری می‌خواهیم انجام دهیم، طرح و مطالعه می‌خواهد. به عنوان مثال تاکنون بر روی موضوع HSE مطالعات جامع نداشته‌ایم و باید از تجربیات جهان استفاده کنیم.

■ چالشی به نام تصمیم‌گیری دیرهنگام

وی با بیان اینکه سومین چالش، تصمیم‌گیری دیرهنگام یا دیر اقدام کردن است، اظهار داشت: سالهاست از موضوع HSE می‌گذرد، ولی هنوز نتوانسته‌ایم این موضوع را به عنوان یک درس ضروری به رشته‌های مهندسی اضافه کنیم، این در حالی است که براساس قانون، این کار وظیفه نظام مهندسی است.

مهندس خرم از تشکیل کمیته ویژه در سازمان نظام مهندسی ساختمان برای بررسی موضوعات ضروری که می‌تواند به عنوان درس جدید به رشته‌های مهندسی اضافه شوند، خبر داد و اظهار داشت: دانش مدیریت و HSE از دروس جدید و ضروری هستند که در حال بررسی هستند و در صورت تصویب نهایی به وزارت خانه‌های ذیربط از جمله علوم و راه و شهرسازی ارائه خواهند شد. وی، چالش دیگر در کشور را تشکل‌های NGOهای ناچیز، ضعیف و به دور از حمایت جدی عنوان کرد و افزود: NGOهای HSE در دنیا قدرتمند هستند به نحوی که این‌ها از خبرگان رشته، صاحب نظران و فرانس‌های علمی و تحقیقی استفاده می‌کنند. به گفته وی، در حال حاضر تشکل NGO بسیار مطرح، قدرتمند و تحت حمایت در حوزه HSE در کشور ضروری است.

مهندس خرم با بیان اینکه ضعیف عمل کردن در کارهای فرهنگی، تبلیغی، آموزشی و ترویجی از دیگر چالش‌های پیش رو است، علت اصلی این ضعف را در نبود مطالعات جامع دانست و اظهار داشت: همه موضوعات باید در مطالعات جامع دیده شوند. وی تصریح کرد: این را فراموش نکنیم اگر امروز می‌گوییم به عنوان چالش، مسئله سیستمی کار کردن روی HSE است. باید بدانیم چهارچوبی که برای مطالعه در نظر گرفته می‌شود، اول سیاست گذاری، دوم قانون گذاری و اصلاح قانون و سوم، طراحی یا اصلاح ساختار و طراحی سیستم اجرای HSE و نشان دادن فرآیندهای انجام در سر جای خودش و استفاده از نیروی انسانی متعهد، سالم و کارآمد در زمینه HSE است. وی در پایان گفت: آرزوی توفیق، سلامتی، کارآمدی و جرأت تصمیم و شهادت از خود نقد کردن و پذیرش نقد دیگران را برای همه مدیران و جامعه مهندسی آرزو می‌کنم.

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

سه رویداد ماندگار در کارنامه شهرسازی ایران

تغییر رویکرد شکل‌های حرفه‌ای

بیش از ۷۰ سال از تاریخی که پرفسور کارلوس ماریا دلاپائورا، استاد فقید دانشگاه بوینوس آیرس آرژانتین همزمان با افتتاح انستیتو مطالعات مسائل شهرسازی دانشگاه، روز هشتم نوامبر را تحت عنوان روز جهانی شهرسازی (World Town Planning Day) ثبت کرد، می‌گذرد. وی هدف اصلی خود را از نام‌گذاری چنین روزی پیشبرد و بالابردن علاقه به مباحث شهرسازی در میان عامه مردم و متخصصان در مقیاس‌های محلی، ملی و بین‌المللی عنوان کرد.

در طی این سال‌ها کشورهای زیادی به بزرگداشت این روز پیوسته‌اند که میهن اسلامی ایران نیز، از سال ۱۳۸۳ همگام با سایر کشورها (هرچند در نخستین قدم‌ها به صورت محدود) با برگزاری مراسم‌های ویژه در شهرهای مختلف و در قالب تشکلهای حرفه‌ای نظیر نظام مهندسی ساختمان، این روز را گرمی می‌دارد. ایران با سابقه‌ای دیرینه در شهرنشینی جهان، امروز نیز با توجه به سهم

دکتر عباس وثیق‌نیا
عضو شورای مرکزی و رئیس گروه تخصصی شهرسازی شورای مرکزی

۷۰ درصدی جمعیت شهرنشین خود و با بیش از ۱۲۰ شهر و چند کلانشهر و مجموعه شهری، شایسته بازتولید روش‌های برنامه‌ریزی و طراحی شهری به گونه‌ای است که همانند اسلاف خود طلایه دار حرکت در مسیر اعتلای دانش شهرسازی باشد. هر چند رویکردهای موجود به این دانش و در نتیجه عدم به کارگیری قابلیت‌های منحصر به فرد آن در برنامه‌های توسعه و طراحی در سالیان اخیر موجب بازتولید عرصه‌های خالی از کیفیت‌های انسانی و قابلیت زیست شد که در مقام مقایسه با گذشته خود (و نه در مقایسه با جوامع مدرن با سبک زندگی متفاوت) نتوانسته است محیطی مناسب برای زیست و سکونت فراهم سازد. این وضعیت ناشی از عوامل مختلفی است که شاید بتواند مهمترین آن‌ها را عدم آشنایی بدنه مدیریتی کشور با دانش نوپای (به مفهوم جدید) شهرسازی و همچنین غفلت از مشارکت‌های مردمی (نه فقط در قالب پرسشنامه و نظر خواهی) در فرآیند برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا دانست.

این موضوع نیازمند توجه ویژه جامعه دانشگاهی به آشنایی، به کارگیری و آموزش روش‌های نوین این دانش و در قدم دوم بومی سازی آن با توجه به بسترهای فرهنگی، قانونی و اقتصادی ایران و همچنین تغییر رویکرد تشکلهای حرفه‌ای (از جمله نظام مهندسی ساختمان) در برخورد و بهره‌گیری از قابلیت‌های فنی و پیشنهادی این رشته در ترکیب و تعامل با شش رشته دیگر به منظور ایجاد فضای منطبق بر نیازهای انسانی و در مقابل توجه صرف به استانداردهای ریاضی است.

محصل این تلاش و تغییر رویکرد می‌تواند در بلند مدت تأثیر به‌سزایی در بخش مدیریتی کشور به عنوان متولی رسمی برنامه‌ریزی و طراحی شهری در سطح شهرهای کشور به منظور بازگشت به اصول و بهره‌گیری از دانش روز منطبق بر نیاز جامعه کنونی و همچنین اقناع مدیران به انجام فعالیت‌هایی با

اثربخشی بلند مدت (در مقابل اقدامات شعاری و کوتاه مدت) داشته باشد. ۱۸ آبان ماه امسال نیز به همت دبیرخانه دائمی بزرگداشت روز جهانی شهرسازی، با شعار شهرسازی، سلامت عمومی، شهر سازگار با بیماری‌های پاندمیک، در کشور عزیزمان مراسم گرامیداشت این روز برگزار می‌شود که شعار اصلی آن اشاره به نقش شهرسازی در مقابله با بلاهای طبیعی نظیر بیماری دارد.

حرکت به سوی شهرهای چند هسته‌ای، تمرکز زدایی از سیستم مدیریتی، توجه و تقویت نهادهای مردمی، بازخوانی استانداردهای خدمات شهری، اولویت دهی به بهداشت محیطی شهروندان و در نهایت برنامه‌ریزی و طراحی برای مردم و به همراه مردم (به عنوان بخش فراموش شده چارچوب برنامه‌ریزی و طراحی شهری) می‌تواند کلیدواژه‌هایی برای عبور از این بحران فراگیر و همچنین، ایجاد و حفظ آمادگی برای مقابله با بحران‌های پیش رو باشد.

در پاسداشت روز جهانی شهرسازی

دکتر حمیده امچی
عضو هیات علمی مرکز تحقیقات شهرسازی و معماری و عضو گروه تخصصی شهرسازی شورای مرکزی

حدود ۷۰ سال از انتخاب روز هشتم نوامبر (برابر با ۱۸ آبان ماه سال جاری) برای بزرگداشت "روز جهانی شهرسازی" می‌گذرد. ما در کشورمان قریب به دو دهه است که به این جریان جهانی پیوسته ایم و چه مبارک پیوستگی! زیرا اگر به رسم احترام و پاسداشت بنا بر بزرگداشت شهر و شهرسازی باشد، کدام کشور شایسته‌تر از ایران که بنیان‌های شهرنشینی را در بطن خود پروانده و با سابقه‌های از شکل‌گیری نخستین هسته‌های شهرنشینی این افتخار را نصیب خود کرده است. گستره وسیع ایران باستان، از شرق تا غرب، شکل‌گیری هسته‌های اولیه شهرنشینی را از میان رودهای (بین‌النهرین) با شهرهای اروک و سلوکیه، تا شرق دور در دره سند با شکل‌گیری شهر موهنجودارو را ممکن ساخت و توانایی ایجاد چنین ظرفیتی را در حافظه تاریخ تحول شهرنشینی دنیا، به خود واسپرد.

همچنین آثار برای مانده از تمدن جیرفت در کرمان، و شهر سوخته در جنوب زابل، و دارابگرد (از دوره هخامنشی) و اردشیرخوره (از دوره ساسانی) در جنوب فارس در جلگه خوزستان همگی گواهی بر ادعای اولین نشانه‌های شهرنشینی در کشورمان و به تبع آن ادعا در پیش‌تاریخ برای شکل‌گیری تفکر شهرسازی در کشورمان برای برپایی این نخستین شهرهای دنیا است. حدود ۷۰ سال پیش با انتخاب روز هشتم نوامبر به عنوان روز جهانی شهرسازی و برگزاری اولین مراسم بزرگداشت شهرسازان توسط پروفیسور کارلوس ماریا دلا پائورا، استاد فقید دانشگاه بوئنوس آیرس در آرژانتین آغاز شد. امروزه کشورهای زیادی به این جریان افتخار آفرین پیوسته‌اند و هر یک با مراسمی ویژه اهمیت و لزوم توجه به موضوع "شهرسازی" و متولیان آن یعنی "شهرسازان" را یادآور می‌شوند. تعهد به انجام مراسمی برای بزرگداشت "شهرسازان" و لزوم برگزاری مراسم در روز خاصی از سال، به نوعی وحدت جهانی بین متخصصان این رشته و نهادهای اجتماعی مدافع "حقوق شهروندی" را به ما نشان داده و یادآور اهمیت آن می‌شود. احترام و انتخاب روزی به نام "روز جهانی شهرسازی" بیش و پیش از هر چیز، به نقشی که شهرسازی و شهرسازان می‌توانند در بهبود کیفیت محیط زندگی در بستر حیات مدنی یک شهروند داشته باشد، باز می‌گردد، و این مسئولیتی است که به وظایف ذاتی یک شهرساز باز می‌گردد تا اولاً، با تلاش برای برپایی یک سکونتگاه شایسته و در خور جایگاه انسانی ساکنانش، به وظیفه تخصصی اش عمل کند، ثانیاً، با عمل به آموزه‌های علمی و تجربه‌های حرفه‌ای خود، تدریجاً این خواسته را به مردم انتقال دهد که آن‌ها دارای حقی بلا انکار برای برخورداری از سکونتگاه و شهری شایسته موقعیت انسانی‌شان هستند. وظیفه‌ای که حرفه‌مندان شهرسازی و شهرسازان در عین وقوف و باور عمیق به آن، موضوع الزام به رعایت "حق در حوزه عمومی" را به عنوان بستر و زمینه ساز اجرای کلیه ضوابط و مقررات تأمین کننده آسایش انسانی در محیط زندگی و شهرهای اقامتگاهش عملیاتی می‌سازند، و با انتخاب "روز جهانی شهرسازی" آن را تبدیل به فرصتی برای رسیدن به اهدافی که در زیر می‌آید، می‌کند:

۱. کمک به ارتقا دانش شهرسازی و تقویت جوامع علمی و حرفه‌ای مرتبط با شهرسازی
 ۲. افزایش آگاهی و ایجاد حساسیت‌های لازم در مدیران شهری نسبت به الزامات و نیازهای حرفه‌ای شهرسازی
 ۳. اطلاع رسانی و هدایت آرای نظرات عمومی به دستاوردهای حوزه شهرسازی به عنوان حقوق لازم رعایه مردم در حوزه عمومی.
 ۴. همکاری هوشیارانه با رسانه‌های جمعی برای حفاظت و نگهداری از پیوند مسئولانه متخصصان و مدیران شهری و شهروندان
- برای ارتقای کیفیت زندگی شهری و احقاق حقوق شهروندان برای برخورداری از سکونتگاه‌های شایسته جایگاه انسانی‌شان

خبرنامه سازمان نظام مهندسی ساختمان

آبان ماه ۱۳۹۹

دومین شماره

سه رویداد ماندگار در کارنامه شهرسازی ایران

وظیفه دیدیم که از یک سو به پاس قدردانی از همه کسانی که در حق شهرسازان این گام‌های استوار و نیکوی اولیه را برداشتند و از سوی دیگر یادآوری و اطلاع رسانی به نسل جدید مدیران و مهندسان شهرسازی که کمتر مطالبی در این خصوص خوانده یا شنیده‌اند، به بخشی از این اتفاقات اشاره کنم.

در حقیقت بعد از ابلاغ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در سال ۱۳۷۴ و اصلاحاتی که در سال ۱۳۷۵ به عمل آمد، اگرچه با همان قانون آزمایشی، سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان در بسیاری از استان‌ها راه‌اندازی شدند و به تدریج وزارت مسکن و شهرسازی وقت هم در تهیه دستورالعمل‌ها و نظام‌نامه‌های مربوط به هریک از مواد قانون مصوب ۱۳۷۴، شوراهای، گروه‌ها و کمیسیون‌های تخصصی را تشکیل دادند؛ چه در درون خود وزارتخانه و چه با کمک تشکلهای تازه تأسیس یافته نظام مهندسی و با تشکلهای متناظر و همسوی دیگر تا بتوانند دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های موضوع قانون را تدوین کنند؛ به خصوص موضوع ماده ۳۳ قانون که وظیفه تدوین اصول و قواعد فنی که رعایت آن‌ها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمان‌ها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است را بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی قرار داده بود که در طول ربع قرن (۱۳۷۴ - ۱۳۹۹)، تاکنون ۲۲ مبحث از مجموعه مقررات ملی ساختمان تهیه و به تصویب رسیده است.

یکی از این مجموعه مباحث مقررات ملی ساختمان مبحث دوم با عنوان نظامات اداری است. همانطور که از نامش پیداست، به کلیه فرآیندهای اداری، قانونی و تشکیلاتی و روش‌ها و ترتیبات انجام امور مهندسان حقیقی و حقوقی و نهادهای مربوطه به منظور پشتیبانی از اجرای قانون پرداخته است. در این مجموعه انواع گروه‌بندی ساختمان‌ها شامل الف، ب، ج، د، و نیز شرح خدمات و صلاحیت‌های مهندسان در ۷ رشته تخصصی موضوع قانون شامل معماری، عمران، تأسیسات مکانیکی، تأسیسات برقی، شهرسازی، نقشه‌برداری، ترافیک تعریف و تدقیق می‌شود و برای هر کدام جداول مختلفی را حسب نوع پروژه، نوع وظیفه، پایه اشتغال و نوع صلاحیت معین کرده‌اند تا ملاک عمل مهندسان در ۷ رشته در چارچوب قانون باشد.

از این‌رو با ملاحظه جدول صلاحیت‌های ۱۶ گانه مهندسان شهرساز در مبحث دوم از مقررات ملی ساختمان، به نظر می‌رسد که تمامی عناوین صلاحیت‌ها از سطح ملی تا محلی رده‌بندی شده و سه عنوان صلاحیت یکی تفکیک اراضی شهری، دوم انطباق کاربری ساختمان و سوم انطباق کاربری اراضی شهری در انتهای جدول بیش از سایر صلاحیت‌ها جلب نظر می‌کند، زیرا صلاحیت‌های صدر جدول که انواع طرح‌های توسعه و عمران را از مقیاس ملی، منطقه‌ای تا محلی را در برمی‌گیرد، تاریخی بیش از سابقه تصویب قوانین موضوع جاری

در آستانه روز جهانی شهرسازی world town planning day (هشتم نوامبر) هستیم. هدف از نامگذاری چنین روزی پیشنهاد و بالا بردن علاقه به مباحث شهرسازی در میان عامه مردم و متخصصان در مقیاس‌های محلی، ملی و بین‌المللی است. در سرزمین ما نیز گرامیداشت روز جهانی شهرسازی نخستین بار در آبان ماه ۱۳۸۳ در قالب یک نشست تخصصی با عنوان «زیکردهای نوین در عرصه شهرسازی ایران و جهان» برگزار شد و در ادامه با همت و هم‌افزایی تعدادی از تشکلهای حرفه‌ای فنی - مهندسی و نیز دانشگاه‌ها، دبیرخانه دائمی برگزاری همایش روز جهانی شهرسازی شکل گرفت و تا به امروز بالغ بر ۱۷ برنامه از (۱۳۸۶) تاکنون (۱۳۹۹) برگزار شده است که خود نقطه درخشانی در کارنامه حرفه‌ای شهرسازی کشور است.

شایان ذکر است تا در مرور تقویم این کارنامه به سه رویداد مهم اشاره داشته باشم، سه اتفاق ماندگاری که نه تنها حضور شهرسازان را در عرصه حرفه‌ای قوت و استقلال بخشید، بلکه خود حلقه وصل و ارتباط بیشتر بدنه دولتی و عمومی با بدنه تشکلهای حرفه‌ای فنی و مهندسی از جمله سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها، جامعه مهندسان شهرساز ایران، جامعه مهندسان مشاور ایران، انجمن‌های صنفی معماری و شهرسازی، شورای تشکلهای ۱۷ گانه فنی و مهندسی و غیره شد. به این سه رویداد مهم در ادامه اشاره خواهیم کرد.

■ رویداد نخست

مقایسه سیر تحول وضع قوانین نظام مهندسی از اولین آن‌ها یعنی قانون نظام معماری و ساختمانی مصوب خرداد ۱۳۵۲ و اصلاحات بعدی آن مصوب شهریور ۱۳۵۶ تا قانون نظام مهندسی ساختمان مصوب ۱۳۷۱ که دو سال برای اجرای آزمایشی آن مدت تعیین شده بود و سرانجام قانون حاضر، یعنی نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ و اصلاحات بعدی آن در سال ۱۳۷۵، حاکی از گذراندن دگرگونی‌های قابل تأمل و تکاملی سریع است که علاوه بر برآورده کردن انتظارات به تعویق افتاده جامعه، مهملی شد برای بروز ظرفیت نهفته و در حال شکوفایی مهندسان کشور که یقیناً تشکلهای و انتظام بخشی موجود قسمتی از محقق شدن اهداف و چشم‌اندازهای مدون در قوانین فوق‌لذکر است که برای اجرایی و عملیاتی کردن آن‌ها تلاش‌ها و زحمات زیادی به قول معروف در پشت صحنه و چهره قانون صورت می‌گیرد تا منویات و مقاصد مدنظر قانونگذار جامه عمل بپوشاند.

برای به تصویر کشیدن یکی از اتفاقات پشت صحنه که کمتر در مورد آن نوشته یا حتی سخن رانده شده است، بر خود

دکتر سیمین حاجاری
مدرس دانشگاه و عضو سابق شورای مرکزی در دوره سوم

روز جهانی شهرسازی مبارک باد

دکتر امیر جابر
شهردار کلانشهر تبریز

جایگاه مدیریت شهری در اداره شهرها را می‌توان به نقش مغز در کل سیستم بدن انسان‌ها تشبیه کرد، همانطوری که اعضای کل بدن بدون فعالیت مغز کارایی لازم را ندارند، در اداره شهرها نیز چنانچه سایر ادارات و نهادها نتوانند خود را با برنامه‌های مدیریت شهری

هماهنگ کنند و از برنامه‌های توسعه‌ای شهرها تبعیت نکنند شاهد عدم هماهنگی و ایجاد مشکلات عدیده‌ای در ساختار کلی عملکردی شهرها خواهیم بود؛ بنابراین شهرهایی در عرصه‌های مختلف ملی و منطقه‌ای و جهانی موفق عمل خواهند کرد که از یک مدیریت شهری پویا و فعال و خلاق برخوردار باشند و بتوانند اصول ذیل را در مدیریت شهری خود به کار برند:

اصل اول: تفکر و عمل راهبردی و سیستمی
اصل دوم: وجود مدیریت بالنده و توسعه منابع انسانی

اصل سوم: ساخت یک فرآیند مشارکتی
اصل چهارم: انجام کار به شیوه تدریجی و علمی
اصل پنجم: توجه همگانی به اصول اساسی و پایه‌ای حکمروایی شهری و متعهد نمودن خود به آن (۱- حاکمیت قانون، ۲- شفافیت، ۳- مسئولیت پذیری، ۴- اجماع سازی، ۵- عدالت و انصاف، ۶- کارآیی و اثربخشی، ۷- پاسخ گویی، ۸- مشارکت مردم در بخش‌های مختلف، ۹- توجه به توان‌های محیطی محلات و مناطق) لذا مدیریت شهرها باید به صورت عالمانه و عاقلانه اداره شود و هر روز نسبت به ارتقای جایگاه شهرها و ارائه خدمات هدفمند و اندیشیده شده اقدامات لازم و ضروری را انجام دهند. شهری فعال، پویا و سرزنده است که مدیریت شهری با شناخت این خصیصه‌های شهرها، با مدیریت شهری اندیشمندانه نسبت به تعادل بخشی فعالیت‌ها و هدایت آن‌ها به دور از تنش‌های اقتصادی و اجتماعی و مدیریتی اقدامات مناسبی را انجام دهد تا شاهد شهرهای آباد با مردمانی فعال و مدیریت شهری پویا باشیم.

**خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان**

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

در واقع اولین مخاطبان ما همین اعضای شورای اسلامی شهرها بودند که از اردیبهشت سال ۷۷ فعالیت را آغاز کرده بودند.

نسل اول اعضای شورای اسلامی شهرها اغلب افرادی متعهد و از قشرهای گوناگون جامعه، ولی غیرمتخصص در امور شهر و شهرسازی بودند و بیشتر افراد معتمد و مورد وثوقی که با عشق خدمت به مردم پا به میدان گدازده بودند؛ و نشریات جامعه ما به آن‌ها کمک می‌کرد که در جریان رویدادهای شهرسازی و وظایفی که در این خصوص برعهده دارند، قرار بگیرند و لذا با انتشار هر شماره درخواست می‌کردند که این نشریات بیشتر در اختیارشان قرار بگیرد و این اتفاق خوشایندی برای تشکل ما هم بود. در آن هنگام در جامعه حدود ۱۰۰ عضو داشتیم، تازه شروع کار جامعه بود و چون کشوری هم بود اعضا از استان‌های مختلف در جامعه عضویت داشتند و ایده اولیه این بود که ما بیابیم در کنار اولین منتخبین شورای اسلامی شهرها یک شهرساز افتخاری قرار بدسیم بدون اینکه بخواهیم برای فرد منتخب، حقوق یا سمت سازمانی یا قانونی تعریف بکنیم، لذا نامش را «شهرساز افتخاری» گذاشتیم و چنین تعریف کردیم که هر شهرساز بنا به علاقه‌مندی و دینی که به شهر خودش احساس می‌کند به عنوان بازوی تخصصی در کنار شورای اسلامی شهر محل زندگی خود قرار گیرد و شورا از نظر تخصصی آن‌ها استفاده کند. بدین ترتیب زمینه ارتباط مردم با مدیریت شهری را از یک سو و فراهم آوردن موجبات تبادل نظر و دانش تخصصی را از سوی دیگر فراهم آورد؛ لذا یک فراخوان عمومی بین اعضا داده شد و با پیگیری‌های مجدانه توانستیم از یک طرف اعتماد دولت وقت و از طرف دیگر اعتماد شوراها را برای برقراری این همکاری کسب کنیم و جالب این که برای اولین بار وزارت کشور، یک تشکل حرف‌های را به خانواده مدیریت شهری یعنی شوراها معرفی کرد که در نوع و زمان خود اقدام درخور تأمل و کم‌نظیری بود و این همکاری تا پایان اولین دوره فعالیت شوراها ادامه یافت. ولیکن با تجدید انتخابات در دوره‌های بعدی و نیز تغییر در سایر مدیریت‌ها متأسفانه این اقدام ادامه پیدا نکرد. بر همین اساس به عنوان یکی از رویدادهای مهم در عرصه شهرسازی واجد ارزش و یادآوری است.

■ رویداد دوم

حضور تشکل‌های صنفی - مهندسی در عرصه‌های تصمیم‌گیری همیشه یکی از آرزوهای حرفه‌ای من بوده و است و برآورده شدن این آرزو در قالب مصوبه هیئت محترم وزیران در دی ماه ۱۳۷۸ با عنوان «آیین نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری از سطح ملی تا محلی و مقررات و قوانین شهری» با گذشت بیش از ۲۵ سال از تصویب و ابلاغ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خود نوبدی بر حضور نمایندگان یکی از بزرگترین تشکل‌های فنی - مهندسی یعنی نظام مهندسی ساختمان کشور در این شورای عالی بود، اگرچه بدون حق رای، ولی با حضوری تأثیرگذار در یکی از عالی‌ترین ارکان تصمیم‌گیری در حوزه شهرسازی کشور که البته در کنار آن رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی نیز با این مصوبه امکان حضور یافت و از سال ۱۳۷۸ تاکنون این حضور پررنگ چه در کمیته‌های فنی شورای عالی و نیز در صحن اصلی شورای عالی بر کم و کیف تصویب طرح‌های توسعه شهری اثرگذار بوده و به نوعی یکی از فرازهای تاریخ شهرسازی معاصر ایران محسوب می‌شود. در پایان لازم به ذکر است که یادآوری این سه رویداد از میان ده‌ها اتفاق مهم در حوزه شهرسازی کشور، هم برای مخاطبین جوان ما جاذبه دارد و هم برای مسیبین و مجریان این سه رخداد که بار دیگر ضمن قدردانی از تلاش و زحمات آنان، فراموش نکنیم چنانچه امروز در این نقطه با حفظ حرمت و اعتبار ایستاده‌ایم، مرهون دوراندیشی و عمیق‌نگری پیشکسوتانی هستیم که همواره در توسعه و اعتلای جایگاه رشته و حرفه شهرسازی کوشیده‌اند.

۱- با یاد و خاطره استاد بزرگمان شادروان دکتر سید محسن حبیبی، روایتگر ماندگار شهرمان که در شهریور ۱۳۹۹ از میان ما رفتند و ما را با صدها خاطره و روایت به جای گذاشتند... از جمله اینکه همواره در حوزه عملی بر این سه یاد تأکید داشتند به این معنا که سه گانه یاد دادن، یاد گرفتن و یادآوری همواره با هم عمل می‌کند و یکی بدون دیگری بی‌اثر می‌شود.
۲- برگرفته از خبرنامه داخلی جامعه مهندسان شهرساز با عنوان «ویژه‌نامه شرح خدمات مهندسان شهرساز»، شماره ۱۱، بهار ۱۳۷۹.

■ رویداد دوم

اولین بار که ایده شهرساز افتخاری مطرح شد در واقع به نوعی همزمان بود با تولد شوراهای اسلامی شهر و روستا که با پیوستن به خانواده مدیریت شهری و روستایی از سال‌های ۷۷-۷۶ شکل گرفت و اگرچه فقط در اولین دوره انتخاب شوراهای اسلامی در سراسر کشور به منصفه ظهور رسید (تعیین ۹۰ شهرساز افتخاری در کنار ۹۰ شورای اسلامی شهر) ولیکن با تغییر مدیریت‌های داخلی وزارت کشور و نیز با شروع دومین دوره فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا، ایده شهرساز افتخاری ادامه پیدا نکرد. ولیکن به عنوان یک رویداد مهم و اثرگذار در حافظه تاریخی توامان مدیریت شهری و جامعه مهندسان شهرساز به یادگار ماند.

داستان بدین ترتیب آغاز شد، کار عملی و جدی شوراهای اسلامی از اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۷ شروع شد و حدوداً همزمان تشکل حرفه‌ای جامعه مهندسان شهرساز نیز از سال ۱۳۷۶ پا گرفت و این قدم نورسیده به جامعه مدنی بنابر پیشنهاد هیأت مؤسس جامعه و به اهتمام معاونت محترم وقت وزارت کشور در امور شوراها جناب آقای دکتر تاجزاده حیات خود را آغاز کرد و این دوره به دلیل رویکرد مثبت ایشان در فراهم آوردن فضایی برای فعالیت کلیه تشکل‌های مدنی با نام دوره طلایی نامیده می‌شود، زیرا بدون اغراق در طول چندسال از جاری کردن این رویکرد، تعداد تشکل‌هایی که بروز و ظهور پیدا کردند، بدون اغراق

۶۶

اولین بار که ایده شهرساز افتخاری مطرح شد در واقع به نوعی همزمان بود با تولد شوراهای اسلامی شهر و روستا که با پیوستن به خانواده مدیریت شهری و روستایی از سال‌های ۷۷-۷۶ شکل گرفت.

با تعداد کل این تشکل‌ها در قبل از آن برابری می‌کرد و این گشایش جدید فضای همکاری و رقابتی خوبی بین تشکل‌ها به وجود آورد. بر همین اساس، بلافاصله بعد از ثبت قانونی و رسمی این تشکل، اینجانب که عضو هیئت مؤسس و نیز اولین هیئت مدیره جامعه بودم توانستم نقشی کوچک در برقراری ارتباط بین وزارت کشور و تشکل خودمان ایفا کنم و در ادامه با پشتیبانی هیئت مدیره محترم جامعه و در گفتگوهای مکرر با مجموعه امور شوراهای وزارت کشور، بالاترین مقام شوراهای وزارتخانه را مجاب کردیم که اعضای جامعه مهندسان شهرساز در قالب «شهرساز افتخاری» می‌توانند در کنار اعضای شورای اسلامی تعدادی از شهرها به عنوان مشاور در امور شهری و شهرسازی در طول مدت مناسب شورا خدمت کنند که این اقدام در نوع خود بی‌سابقه بود یعنی به عبارتی، یکی از مصادیق اعتماد متقابل دولت به تشکل‌های حرفه‌ای و برعکس بود. از این رو با انجام این تمهیدات ابتدایی و معرفی اهداف جامعه مهندسان شهرساز و استراتژی آن به منظور در کنار شوراهای اسلامی شهرها بودن، با در نظر گرفتن شرایط احراز از طریق یک فراخوان ۹۰ شهرساز از بین اعضای جامعه انتخاب و به طور رسمی به ۹۰ شورای اسلامی شهر وقت برای همکاری معرفی شدند که سوابق این همکاری با همه فراز و نشیب‌هایش در آرشو جامعه موجود و قابل دسترس است.

من همواره در برخی مقالات، سمینارها و کلاس‌های درس خود از این رویداد مهم به عنوان یک تحول در حوزه شهرسازی کشور نام می‌برم و به آن افتخار می‌کنم. جالب اینجاست که این کوشش و جاذبه برای همکاری متقابل، از طرف جامعه به دلیل رویکرد و اهدافی بود که دنبال می‌کرد و از طرف شوراها، شناخت اولی‌های بود که آنان با نشریه داخلی جامعه پیدا کرده بودند و

در حوزه مهندسی و با تشکیل تشکل‌های صنفی مرتبط را دارد و اغلب نهادهای دولتی وقت به تهیه، بررسی تصویب و اجرای آن‌ها می‌پرداخته‌اند.

اگرچه در این فرآیند از خدمات صاحبان حرفه در قالب اشخاص حقیقی یا حقوقی نیز بهره می‌برده‌اند ولی ماهیت اصلی آن‌ها دولتی بوده و هنوز هم می‌باشد و هرچقدر به صلاحیت‌های میانی و پایانی جدول صدرالاشاره نزدیک میشویم. خصلت غیردولتی و خصوصی آن بیشتر مشهود می‌شود که سه صلاحیت نامبرده در زمره آن‌ها است.

از میان سه صلاحیت فوق می‌توان آغاز به فعالیت مهندسان شهرساز حقیقی را بر پایه پروانه اشتغال به کار آن‌ها با صلاحیت تفکیک اراضی شهری معرفی کرد که لازم است تاریخچه شکل‌گیری نحوه اعطای این صلاحیت به شهرسازان به‌طور خلاصه بیان شود؛ از زمان تصویب قانون نظام مهندسی در مجلس شورای اسلامی و ابلاغ آن به وزارت مسکن و شهرسازی و کلیه دستگاه‌های ذیربط موضوع قانون، از کلیه دستگاه‌های اجرایی منجمله شهرداری‌ها، دعوت و الزام به رعایت قانون شده‌اند، در اولین گام‌ها وزارت مسکن و شهرسازی وقت از آقای مهندس محمد برار به عنوان کارشناس حقیقی درخواست کرد که با هماهنگی با سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران که جزو اولین سازمان‌های مهندسی تشکیل شده در پایتخت بود و به دلیل مرکزیتش می‌توانست پیشران و الگویی برای سایر استان‌ها باشد، دعوت کرد که شرح خدمات و وظایف مهندسان چهار رشته معماری، عمران، تأسیسات برقی و تأسیسات مکانیکی را در ساختمان تدوین کنند؛ و بدین ترتیب شرح خدمات وظایف مربوط به مهندسان دارای پروانه اشتغال در سه رشته دیگر قانون منجمله شهرسازی به آینده موکول شد و آن هم بنا بر تشخیص ضرورت از طرف وزارت مسکن و شهرسازی که چنانچه لازم تشخیص دهد ارجاع کار به صاحبان تخصص در این سه رشته نیز برقرار سازد.

در اواخر دهه ۷۰ با پیگیری معاونت وقت هماهنگی امور عمرانی وزارت کشور جناب آقای مهندس خرم و همچنین تلاش و فراهم کردن مستندات قانونی مربوط به حضور مهندسان شهرساز در حوزه‌های تعریف شده در قانون توسط آقای دکتر ماجدی و اینجانب که در دفتر فنی مشغول انجام وظیفه بودم، با استعانت جستن از ماده ۱۰۱ قانون شهرداری که موضوع آن ضرورت تفکیک اراضی شهری براساس نقشه و ضوابط شهرسازی است، مستمسکی شد برای اینکه وزارت کشور با استفاده از اختیارات و وظایف اصلی خود که یکی از آن‌ها هماهنگ کردن امور شهرداری‌ها در سراسر کشور است، طی بخشنامه‌ای از کلیه شهرداری‌ها بخواهد که تنها نقشه تفکیکی را از مالکان متقاضی (اعم از دولتی یا خصوصی) تفکیک بپذیرند که مضمون به مهر و امضای مهندسان شهرساز دارای پروانه اشتغال باشد، و متعاقب آن شرح خدمات صلاحیت‌های سه گانه با توجه به دستورالعمل موضوع تبصره ۳ ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی مصوب ۱۳۷۵ با موضوع تعیین حدود صلاحیت مهندسان شهرساز، توسط گروه تخصصی شهرسازی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران با همکاری جامعه مهندسان شهرساز تهیه و به وزارت مسکن و شهرسازی ارسال و به عنوان مبانی قیمتگذاری خدمات مهندسی شهرسازی در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۳/۱ شورای بررسی و تأیید مبانی قیمتگذاری خدمات مهندسی بررسی و تأیید شد.

از آنجایی که تفکیک اراضی شهری، زمینه شکل‌گیری توده و فضای ساختمانی و شکل شهری را مقیاس‌های کوچک از یک بلوک شهری تا مقیاس محله و ناحیه محسوب می‌شود و فضاها و ساختمان‌ها به تناسب نوع تفکیک اراضی در قطعات مستقر و جانمایی شده و شبکه دسترسی به فضاها و ساختمان‌ها به تناسب نوع تفکیک پدید می‌آید، بدین ترتیب نقشه‌های تفکیک اراضی که توسط مالکین اعم از بخش خصوصی و یا دولتی تهیه و به موجب ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها برای تصویب به شهرداری ارائه می‌شود، باید توسط مهندسان دارای پروانه اشتغال تهیه و امضا شود تا این مورد براساس اصول و ضوابط شهرسازی صورت گرفته باشد.^۲

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساخت‌وساز

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

گفتگو با مهندس ثاقبی، عضو شورای مرکزی

پیش به سوی ساختمان سازی استاندارد

بهره گیری از پتانسیل های تخصصی خود در تدوین استانداردهای فنی ساختمان، گریز بندی ساختمان و امتیاز دهی به آنها، ارائه استاندارد مصالح و غیره با سازمان استاندارد همکاری لازم را انجام دهد.

■ **دستگاه های مختلف مثل وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها چه وظایفی در این باره دارند؟**

سازمان نظام مهندسی کشور با ارائه پیشنهاد به وزارت راه و شهرسازی و پیگیری آن ها مبنی بر به روز کردن مباحث و قوانین بیست و دو گانه از جمله پیگیری پیاده سازی مبحث ۲۲ و تطابق آن ها با دانش و استانداردهای به روز بین المللی را وظیفه خود می داند. در بسیاری از موارد حساسیت شهرداری ها نسبت به گزارش های تخلف ناظرین کم است. پیگیری های شهرداری از تخلفات ساختمانی و پرداختن به گزارشات ناظران قطعاً می تواند راه گشا باشد. شهرداری ها هنگام صدور پایان کار صرف نظر از کیفیت مصالح، تنها به امور هندسی و شهرسازی ساختمان ها توجه می کنند. در حالیکه شهرداری می تواند در هنگام صدور پروانه ساختمانی کیفیت ساخت را در نظر بگیرد.

از سازمان استاندارد انتظار می رود ضمن وضع استانداردهای کیفی، با ملزم کردن کارخانجات و کارگاه های تولیدی مصالح و ملزومات ساختمان را به رعایت استاندارد تشویق و ضمن نظارت بر آن ها و در صورت لزوم نسبت به برخورد فوری با تولید کنندگان مصالح ساختمانی غیر مجاز اقدام کند. این بازرسی و بررسی کالاها می تواند در کل چرخه تولید و توزیع ادامه داشته باشد.

وزارت راه و شهرسازی به عنوان متولی به روزرسانی و پیگیری اجرایی شدن قوانین، باید قطعاً تحرک بیشتری در این حوزه داشته باشد.

گاهها تغییراتی که در طرح تفصیلی اتفاق می افتد، سبب می شود تخریب ساختمان های نوساز صرفه اقتصادی داشته باشد. از این رو، سازمان راه و شهرسازی به عنوان متولی اصلی این امر می تواند در ارائه طرح های تفصیلی این مهم را بیش از پیش مدنظر داشته باشد و با حداقل رساندن تغییرات در طرح تفصیلی و طرح جامع شهری می تواند گام مهمی در کاهش تخریب ساختمان های نوساز بردارد.

وضع قوانین مهم مربوط به محیط زیست برای جلوگیری از تخریب خانه های نوساز نیز یکی از وظایفی است که نهاد های نظارتی و اجرایی با انجام آن موجب جلوگیری از مصرف انرژی و منابع زیست محیطی می شود.

■ **در راستای استاندارد سازی ساختمان ها، لطفاً راهکارهای اجرایی هم بگوئید؟**

- فهرستی از برترین تولید کنندگان مصالح و اقلام که در ساختمان کاربرد دارند به تفکیک رشته های مختلف تهیه و این لیست به صورت مستمر در سایت سازمان استاندارد به روز شود. - در بسیاری از کشورها، شرکت هایی به منزله آزمایشگاه های آکریدیته از سازمان استاندارد مجوز می گیرند و به صورت حرفه ای به بررسی رعایت استانداردها در هر یک از کالاها می پردازد که این موضوع می تواند موجب تسریع در کار رسیدگی به استاندارد مصالح شود.

- ارتقای کمی و کیفی استانداردها و اجباری کردن به رعایت استاندارد اقلام مهمی در ساخت و ساز که اکنون اجباری نیستند.

- سیاست های تشویقی در نظر گرفته شود تا میل به استفاده از آیین نامه های استاندارد برای تولید کنندگان به وجود آید.

امید است که با یکپارچه سازی فرآیندها، و همکاری و حمایت سایر ارگان ها دست در دست هم در این امر گام های موثری برداشته شود.

موثر باشد. با توجه به مسئولیت بسیار زیاد مجریان اختیارات کمی برای آن ها فائل شده اند. پیگیری این موضوع می تواند در جلوگیری از ساخت و ساز های غیر اصولی تاثیر گذار باشد. یکی از مهم ترین وظایف سازمان نظام مهندسی نظارت و کنترل بر ساخت ساختمان هاست. علاوه بر آن سازمان با استفاده از واحد کنترل مضاعف، با نظارت مجدد بر فعالیت ناظرین و مجریان، صحت فرآیندهای ساختمان را رصد می کند. بازدهی های مجدد سبب می شود که

۶۶

عدم وجود ساز و کار مناسب برای جلوگیری از ورود مصالح غیر استاندارد در چرخه توزیع و عدم نظارت به رعایت استاندارد در کارگاه های تولید کننده مصالح ساختمانی که چه بسا ممکن است منجر به اتفاقات جبران ناپذیری شود، از جمله کاستی هایی است که در این بخش شاهد آن هستیم.

ناظرین و مجریان بر حضورشان در پروژه متعهدتر عمل کنند و همین مطلب باعث کاهش تخلفات و افزایش کیفیت ساخت و ساز و نتیجتاً افزایش عمر مفید ساختمان شود.

در همین حال، با پیگیری پیاده سازی قانون بیمه تضمین کیفیت ساختمان توسط سازمان نظام مهندسی، سازمان بیمه ضمن بیمه کردن ساختمان ها با ایجاد اهرم های فشار و ایجاد قوانین سبب ملزم کردن مالکین به بازدیدهای دوره ای ساختمان کرده که به طبع منجر به تعمیرات و نگهداری به موقع ساختمان می شود که یک عامل مهم و تاثیر گذار در افزایش عمر مفید ساختمان است. یکی از عوامل افزایش عمر مفید ساختمان دقت در نحوه اجرا ماست. سازمان نظام مهندسی با تعامل با سازمان های ذیصلاح از جمله فنی و حرفه ای و انجمن کارگران ساختمانی و برگزاری دوره های مهارت محور و تعامل با مراجع ذیصلاح آموزشی در تحقق این مهم تلاش می کند. سازمان نظام مهندسی همچنین با تعامل با ارگان های اطلاع رسان از جمله صدا و سیما در راستای ارتقای فرهنگ ساخت و ساز و افزایش مطالبه گری عمومی مردم گام بر می دارد. این موضوع خود می تواند در کیفیت ساخت و ساز تاثیر زیادی داشته باشد. از دیگر وظایف و اقداماتی که سازمان نظام مهندسی خود را ملزم به پیگیری از آن می داند، این است که با

ذینفعان می تواند تاثیر شگرفی بر کیفیت ساخت و ساز داشته باشد. درباره استاندارد فرآیندهای طراحی، اجرا، نظارت و نگهداری باید گفت، مقررات ملی و مباحث ۲۲ گانه به نوعی تدوین شده است که به کلیه مباحث ساختمانی پرداخته شده است. شاید بهتر است بعد از گذشته سال ها از نگارش این مباحث با هدف ایجاد انسجام بیشتر در بخش نظارت و اجرا آن ها را مجدداً بازنگری کنیم. لازم به ذکر است این مهم در حال رخ دادن است.

در بحث نگهداری ساختمان مبحث ۲۲ متأسفانه تاکنون پیاده سازی نشده و این جزء بزرگترین کاستی ها در این حوزه است.

■ **عمر مفید ساختمان در دنیا و ایران چقدر است؟**

برای تعیین عمر مفید ساختمان نیاز به تعیین شاخص هایی کمی با لحاظ نمودن فاکتورهای زیادی در زمینه ساختمان سازی و عوامل دخیل در آن داریم، ولی اگر بخواهیم با بیان ساده به تعدادی از این عوامل تاثیر گذار در کاهش عمر (سن) مفید ساختمان اشاره داشته باشیم، می توانیم به میزان خوردگی اسکلت ساختمان، هوازدگی مصالح، نشست فونداسیون و ... اشاره کرد. در تعریف عمر مفید ساختمان می توان این چنین عنوان کرد که تعداد سال هایی که یک ساختمان از لحاظ فیزیکی، ایمنی، استاندارد، استحکام، مقاومت، آسایش ساکنین دارای کیفیت لازم برای استفاده است. برای تعیین این پارامترها نیاز است تا با استفاده از پتانسیل های سازمان نظام مهندسی، وزارت راه و شهرسازی و ارگان های متولی در این باره شاخص های مربوطه استخراج شود. باید به این نکته توجه کنیم که جامعه آماری که در تعیین میانگین عمر مفید ساختمان در کشورمان تاثیر گذار است، ناهمگن است. این جامعه آماری گاهها شامل ساختمان هایی بسیار با کیفیت است و در مقابل ساختمان هایی بسیار بی کیفیت است. این موضوع به خودی خود سبب می شود تا نتوانیم به عدد میانگین درستی دست یابیم. ولی آنچه که به صورت غیر قابل استناد و ضمنی بیان می شود، عمر مفید ساختمان در ایران بین ۲۵ تا ۳۰ سال است و عمر مفید ساختمان در کشورهای اروپایی به ۱۵۰ سال می رسد.

■ **سازمان نظام مهندسی باید دست به چه اقداماتی بزند تا شاهد افزایش طول عمر ساختمان در ایران باشیم؟**

یکی از بزرگترین عوامل بالا بردن عمر ساختمان ها نگهداری مناسب در طول بهره برداری است و بحث اصلی که به این مقوله می پردازد، مبحث ۲۲ است. سال ۹۲ این مبحث تدوین شد ولی متأسفانه تاکنون اجرا و پیاده سازی نشده است.

پیگیری پیاده سازی مبحث ۱۲۲ از جمله اقداماتی است که سازمان نظام مهندسی می تواند در این راستا انجام دهد. هدف مبحث ۲۲ تعیین حداقل الزاماتی است که در طول عمر مفید ساختمان برای نگهداری ساختمان باید رعایت شود. این الزامات برای تامین ایمنی، بهداشت، آسایش ساکنین، بهره دهی مناسب و جلوگیری از به هدر رفتن سرمایه، تدوین شده اند و این ضرورت با بازدیدهای دوره ای از ساختمان فراهم می شود. چرخه تعمیرات نگهداری به موقع باعث کاهش بسیار زیاد هزینه های ساخت و ساز می شود. یکی دیگر از عوامل تاثیر گذار بر ارتقای کیفیت ساختمان اجرای آن است و به نظر می رسد اصلاح بخشنامه ها و قوانین مرتبط با مجری ذیصلاح باید مدنظر قرار گیرد. با توجه به اینکه اکثر قراردادهای مجری به صورت پیمان مدیریت است، اصلاح بعضی قوانین به منظور واقعی تر شدن خدمات مهندسی می تواند بسیار

به بهانه ۱۴ اکتبر، روز جهانی استاندارد، پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام مهندسی ساختمان گفتگویی با مهندس مجید ثاقبی، عضو شورای مرکزی و رئیس سازمان نظام مهندسی استان مرکزی داشت که با هم آن را می خوانیم:

■ **با چه کاستی هایی در بخش مسکن و ساختمان از نظر استاندارد سازی روبرو هستیم؟**

در صنعت ساختمان توجه به دو مقوله نقش بسیار مهمی در کیفیت و استاندارد ساختمان ایجاد می کند. این دو رکن تاثیر گذار، مصالح استاندارد و فرآیند استاندارد در اجرا و نگهداری ساختمان است. در زمینه استاندارد مصالح شاهد این موضوع هستیم که برخی از مصالح و ملزومات ساختمان استانداردی برایشان تعریف نشده است و یا دارای استاندارد اجباری نیستند. گاهها نیز در برخی موارد دیده شده است که کیفیت مصالح توزیع شده با آنچه در شرکت های تولیدی نشان استاندارد گرفته اند، متفاوت است و بالتبع مصالح توزیع شده دارای کیفیت نامطلوبی هستند. نکته اول اینکه عدم وجود ساز و کار مناسب برای جلوگیری از ورود مصالح غیر استاندارد در چرخه توزیع و عدم نظارت به رعایت استاندارد در کارگاه های تولید کننده مصالح ساختمانی که چه بسا ممکن است منجر به اتفاقات جبران ناپذیری شود از جمله کاستی هایی است که در این بخش شاهد آن هستیم. متأسفانه در حال حاضر مصالح بی کیفیت به وفور وجود دارد و از طرفی نبود نظارتی کارآمد و ابزار و اهرم های قانونی در جهت تولید، توزیع، امکان استفاده از مصالح غیر استاندارد و ساخت و ساز های نامن را افزایش داده است و شهرداری ها نیز هنگام صدور پایان کار صرف نظر از کیفیت مصالح، تنها به امور مهندسی و شهرسازی ساختمان ها توجه می کنند. خلاء وجود ابزار نظارتی در این حوزه که مصالح و تجهیزات را بعد از توزیع و حتی در کارگاه ها نیز کنترل نماید بسیار قابل لمس است.

نکته دوم اینکه عدم وجود استانداردهای کیفی بین المللی و به روز برای مصالح ساختمانی و نیز سهولت در تشخیص مصالح استاندارد از غیر استاندارد (برجسب ها به راحتی قابل جعل هستند و پیگیری برای تشخیص اصالت زمان بر و پرهزینه است) از جمله چالش هایی است که صنعت ساختمان با آن روبرو است و کنترل این امر می تواند در بالا بردن کیفیت ساخت و ساز نقش به سزایی ایفا کند.

نکته سوم، همانطور که سایر صنایع از جمله خودروسازی، غذایی، دارویی و غیره شاخص ها و استانداردهایی قابل مشاهده بر محصولات خود دارند که به مخاطب خود کمک می کنند تا در انتخاب به آن ها رجوع کند، تعیین استاندارد و گریز بندی کیفی برای ساختمان ها به گروه هایی از جمله گریز مصرف انرژی ساختمان، گریز مقاومت ساختمان در برابر زلزله و غیره که به صورت پلاک هایی بر ساختمان نصب شده باشد و نهایتاً منجر به گروه بندی ساختمان ها به ساختمان سبز، ساختمان قهوه ای و غیره شوند، موجب می شود مصرف کننده نهایی استاندارد کیفی مناسبی در انتخاب مسکن مورد نظرش داشته باشد، در حال حاضر خلل این موضوع به شدت احساس می شود.

نکته چهارم، عدم وجود ساز و کار مناسب برای آموزش و تفهیم استاندارد برای کلیه مخاطبین از جمله تولید کننده، وارد کننده، توزیع کننده، فروشنده، خریدار (مالک و صاحبکار)، مصرف کننده (مجری و پیمانکار)، کنترل کننده (ناظر) و غیره کمبود هائی است که بسیار احساس می شود و با گسترش فرهنگ استفاده از کالای استاندارد و توجیح ضرورت استفاده از استانداردها توسط

خبرنامه سازمان نظام مهندسی ساختمان

آبان ماه ۱۳۹۹

دومین شماره

دروسی از مقررات ملی ساختمان در سرفصل‌های آموزشی دانشگاه گنجانده شود؛

اعتلای رشته‌های مهندسی و ارتقای دانش فنی

مهندس کامران جنتی پور عضو شورای مرکزی

نتیجه پیوند نیروی کار آموزش ندیده و مهندسین کم تجربه دخیل در پروژه، وضعیت نابسامان امروز ساختمان سطح شهر و کشور شده است. بر همین اساس، دیگر زمان آن رسیده است که تحولی در این حیطه صورت پذیرد و به همت بزرگان و عزیزان دست اندرکار و مسئول سازمان نظام مهندسی ساختمان، شیوه‌ای شایسته و در خور، برای حل این مسئله ارائه شود.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام مهندسی ساختمان، مهندس کامران جنتی پور عضو هیات مدیره نظام خراسان رضوی و عضو شورای مرکزی یادداشتی با عنوان «اعتلای رشته‌های مهندسی و ارتقای دانش فنی» نوشته است که با هم می‌خوانیم:

همگان واقفند حرفه مهندسی فراتر و گسترده‌تر از آموزه‌های آکادمیک و دانشگاهی است و به منظور رسیدن به جامعه‌ای پیشرفته، لازم است تا دانش آموختگان این رشته پس از فارغ التحصیل شدن از دانشگاه براساس آموزش‌های علمی و کاربردی به همراه آزمون‌های لازم و کسب تجارب کاملا تخصصی وارد حرفه مهندسی شوند.

این الزام در مورد فارغ التحصیلانی که علاقه‌مند به فعالیت در حیطه ساخت و ساز هستند، از اهمیت ویژه برخوردار است و توسعه حرفه‌ای در این زمینه و ارتقای کیفیت آن بدون توجه به آموزش‌های مداوم و تخصصی امکان پذیر نیست، چراکه صنعت ساختمان وظیفه مهمی برای تامین ایمنی، بهداشت، آسایش و استحکام و نیز صرفه جویی در مصرف انرژی و حفظ سرمایه‌های ملی دارد (علاوه بر رسانش در تامین زیبایی بصری و حفظ ارزش‌ها و فرهنگ اصیل کشور) که این امر وابسته به پرورش نیروی ماهر و آموزش دیده و مسئولیت پذیر است تا موجبات پیشرفت و آبادانی کشور را فراهم گرداند.

متأسفانه در ساختار کنونی صنعت ساختمان و در حوزه آموزش نیروی حرفه‌ای و متخصص، ضعف‌های آشکاری مشهود است که نتیجه آن، عدم اجرای صحیح مقررات ملی در بحث طراحی و نظارت و اجرا از یک سو و کمبود تکنسین و پیمانکار آموزش دیده از سوی دیگر، بدین معنا که هم در حیطه اجرا و هم نظارت ضعف‌های آموزشی بسیاری دیده می‌شود که در صورت عدم پیگیری و چاره جویی و آن هم به قید فوریت، آسیب‌های جبران ناپذیری بر پیکره این سرمایه ملی وارد شده و خواهد شد که تبعات آن به مرور و گذر زمان بیشتر مشهود می‌شود.

بر اساس ماده (۴) فصل یک قانون نظام مهندسی ساختمان، صلاحیت حرفه‌ای مهندسی در بخش‌های طراحی، نظارت و اجرا از طریق پروانه اشتغال به کار مهندس که مرجع صدور آن وزارت راه و شهرسازی است، صادر می‌شود که مهندسین طی ۳ سال پس از فارغ التحصیلی می‌توانند در آزمون ورودی به حرفه شرکت کرده و در صورت قبولی و با معرفی دو شخص مهندس عضو سازمان

نظام مهندسی ساختمان، مستقیما وارد حیطه فعالیت و ارائه خدمات مهندسی در حوزه فنی و تخصصی شده و قبول مسئولیت کنند؛ بدون آگاهی و علم به مسئولیتی که به دوش گرفته‌اند یا آشنایی با تبعات حقوقی آتی، این در حالی است که تخصص ایشان صرفا از طریق مطالعه چند کتاب و قبولی در آزمون صورت گرفته و قطعا خیلی از مهندسین تا قبل ورود به حرفه، تجربه‌ای در زمینه ساختمان نداشته‌اند. از طرفی نیز سوابق آن‌ها صرفا باید به تایید دو مهندس عضو سازمان رسیده باشد که این شروع صوری گری در حیطه ساختمان سازی است؛ مسیری اشتباه و بی سرانجام که نتیجه آن چیزی نیست جز اینکه مهندسین کم تجربه در حیطه فنی، تخصصی و نیز حقوقی، نظارت و اجرا را به دوش می‌گیرند که غالبا هیچ آموزشی و تجربه‌ای در آن خصوص ندارند.

علاوه بر آن، چون هیچگونه محدودیتی برای ورود افراد جدید به این حرفه وجود ندارد، این امر خود منجر به افزایش مهندسین دارای پروانه اشتغال، بیش از نیاز بازار مسکن می‌شود و نتیجه ترکیب افزایش تعداد و کمبود مهارت

لازم است تا با همکاری اداره کار و امور اجتماعی و سازمان نظام مهندسی ساختمان، ترتیبی اتخاذ شود که مباحث مقررات ملی ساختمان در سرفصل‌های آموزشی تخصصی دوره‌های پرورش نیروی انسانی ماهر/متخصص و کارآمد در سازمان فنی و حرفه‌ای گنجانده و کارگر ماهر و حرفه‌ای و آموزش دیده، به منظور تزریق به نیروی اجرایی صنعت ساختمان تعلیم داده شود.

این مبحث نداشته و پس از ورود به حرفه و به دلیل بی‌علاقگی، به جرگه مهندسی می‌پیوندند که پروانه اشتغال خود را صرفا برای دریافت مبلغی توافقی، به شرکت‌ها و دفاتر واگذار می‌کنند و به تبعات و دردهای حقوقی بعد آن مبتلا خواهند شد.

برای بالابردن سطح مهارت و توانمندی مهندسین و براساس بند الف. (مواد ۴ و ۵ و ۶) فصل دوم قانون نظام مهندسی ساختمان، روال اخذ پروانه اشتغال اصلاح شود، بدین صورت که مهندسین بتوانند بلافاصله پس از فارغ التحصیلی، در آزمون ورودی به حرفه شرکت کنند، لیکن پس از قبولی در آزمون ملزم شوند برحسب مدرک تحصیلی ۲ تا ۳ سال نزد

یک یا دو مهندس پایه ارشد، به کسب تجربه و کارآموزی مشغول شوند و همراه ایشان در بازدید پروژه‌ها شرکت کرده و در تهیه مستندات مربوطه (دستورکارها، گزارشات مرحله‌ای و غیره) مشارکت کنند، ضمن اینکه پس از طی مدت مشخص و کسب تجربه لازم، و در صورت ارائه کارنامه موفق و نشان دادن پشتکار و علاقه مندی و تایید مهندس یا مهندسین پایه ارشد همزمان با گذراندن دروس مرتبط با رشته خود در خصوص موارد حقوقی، چک لیست‌های طراحی و نظارت، نحوه گزارش نویسی و دستورکارها، موفق به اخذ پروانه اشتغال شوند. این روش نه تنها مغایرتی با بند فوق الذکر ندارد، بلکه با این شیوه تولید انبوه مهندسین کم تجربه و بعضا بی‌انگیزه متوقف و مهندسین توانمند و مشتاق از سایرین غربالگری و در نتیجه آن حیثیت مهندسی بازبایی خواهد شد، البته در صورت نیل به این هدف، تعرفه خدمات مهندسی نیز قطعا باید بازنگری شود. همچنین مهندسی که پس از ۳ سال کسب تجربه در زمینه‌های فنی و حقوقی رشته خود وارد حرفه می‌شوند، به میزان کمتری نسبت به گذشته بدین نقص در دانش فنی و مهارت‌های حقوقی ضربه خواهند خورد و حتی می‌توان چشم امید داشت که در چنین وضعیتی بتوان این حرفه را به عنوان یک شغل در خور شان مهندسی بالابرد.

مساله مهم و قابل تامل در اجرای ساختمان، استفاده از نیروی کار ماهر و آموزش دیده است، چرا که وقت و انرژی زیادی از مهندسین دخیل در پروژه صرف توجیه کردن و یا اصلاح اشتباهات پیمانکاران اجرایی و کارگران می‌گردد و گاهی منجر به دوباره کاری، تحمیل هزینه‌ها و شکایت کارفرما یا سازنده خواهد شد و از سوی دیگر بخشی از مصالح (علاوه بر زمان) به عنوان سرمایه ملی در این اشتباهات از بین خواهد رفت.

در چنین مواقعی، برخی مالکین یا سازندگان به نیروی نظارتی بابت زمان و هزینه از دست رفته معترض می‌شوند در حالی که می‌توان با آموزش صحیح پیمانکاران و عوامل اجرایی، مانع از دوباره کاری‌ها و اشتباهات در اجرا شد و به دلیل اینکه حالا همان کارگرو پیمانکار، نیروی آموزش دیده، آگاه و در خصوص لزوم اجرای مقررات ملی توجیه است، با ناظر و مجری پروژه در یک موضع قرار می‌گیرد و تنش و تعارض بین این دو به حداقل خواهد رسید.

بر همین اساس، لازم است تا کارگران ماهر و پیمانکارانی که کار گمارده شوند که دانش و آموزش کافی را در مراکز فنی حرفه‌ای کسب کرده باشند. لازم است تا با همکاری اداره کار و امور اجتماعی و سازمان نظام مهندسی ساختمان، ترتیبی اتخاذ شود که مباحث مقررات ملی ساختمان در سرفصل‌های آموزشی تخصصی دوره‌های پرورش نیروی انسانی ماهر، متخصص و کارآمد در سازمان فنی و حرفه‌ای گنجانده و کارگر ماهر و حرفه‌ای و آموزش دیده، به منظور تزریق به نیروی اجرایی صنعت ساختمان تعلیم داده شود و نیز به صورت پیوسته و مدام نسبت به بروز رسانی دانش و آموخته‌هایشان اقدام شود.

خبرنامه سازمان نظام مهندسی ساختمان

آبان ماه ۱۳۹۹

دومین شماره

چرا سرمایه‌های ملی خود را
به دلیل حوادث ناگوار از دست دادیم؟

مدیریت نگهداری و تعمیرات ساختمان‌ها در کشور کلید خورد

ضوابط نگهداری ساختمان‌ها تحت عنوان مبحث ۲۲ در سال ۱۳۹۲ تدوین و ابلاغ شده، اما این مبحث در این سال‌ها هرگز اجرا نشده است.

طی سال‌های گذشته شاهد وقوع حوادث ناگوار همچون ساختمان پلاسکو در سال ۹۵ و ده‌ها اتفاق ناگوار در شهرهای مختلف بوده ایم. حتی چند ماه قبل شاهد اتفاق‌هایی مانند کلینیک سینا پطهر و ده‌ها فاجعه دیگر در تهران و سایر شهرها بوده ایم که متأسفانه عده‌ای از هم وطنانمان و سرمایه‌های ملی خود را از دست دادیم.

تاکنون هیچ فرد و سازمانی مسئولیت این کار را بر عهده نگرفته است و اگر اقدامات جدی صورت نگیرد، بروز اتفاق‌های مشابه دور از ذهن نیست، این در حالی است که ضوابط نگهداری ساختمان‌ها تحت عنوان مبحث ۲۲ در سال ۱۳۹۲ تدوین و ابلاغ شده، اما هرگز اجرا نشده است. علت اصلی اینکه تاکنون مبحث مهم ۲۲ اجرایی نشده، فرایختی بودن آن است، چرا که نگهداری و تعمیرات ساختمان‌ها صرفاً یک موضوع فنی نبوده و ابعاد مدیریتی و حقوقی آن از پارامترهای اثرگذار است و به حدود ۱۵ نهاد کشور شامل وزارت راه و شهرسازی، سازمان نظام مهندسی، سازمان شهرداری‌ها، شهرداری‌ها، شوراهای اسلامی شهرها، آتش نشانی، قوه قضائیه، مجلس شورای اسلامی، صدا و سیما، سازمان ملی استاندارد، وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، انجمن حرفه‌ای صنعت بیمه، صنف مشاورین املاک و صنف سردفتران ارتباط دارد. در این میان، توجه داشته باشید که برخی از نهادها، ده‌ها مورد را در خود دارند. به عنوان مثال، نظام مهندسی دارای یک واحد کشوری و ۳۱ واحد استانی است و یا بیش از ۱۰۰۰ شهرداری در کشور داریم. سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور به سبب ضرورت خروج این موضوع از بن بست از ابتدای تیرماه امسال تصمیم

در جلسه ستاد اجرایی مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان؛

پیشرفت کار کمیته‌های چهارگانه ستاد اجرایی مبحث ۲۲ ارائه شد

کرد که در این کمیته باید به سوالات زیر پاسخ داده شود.
● چه موسساتی آموزش دهند؟ (مراکز آموزشی استاندارد شناسایی شوند).

● اساتید و مراکز آموزشی چه شرایطی داشته باشند؟
● مجوز اساتید و مراکز آموزشی توسط کدام نهاد اعطا شود؟
● مطالعات تطبیقی تجارب دنیا در این خصوص چه کمکی به ما می‌کند؟

وی تصریح کرد: به طور کلی در این زمینه نیازمند یک نقشه راه برای موضوع آموزش هستیم که هم از لحاظ آکادمیک و علمی و هم از لحاظ اجرایی و فنی قابل دفاع باشد.

کمیته "اجرای موارد خاص" فعال شد

نخستین جلسه کمیته "اجرای موارد خاص" ستاد اجرایی مبحث ۲۲ سازمان نظام مهندسی ساختمان به ریاست رضایی و با حضور

جلسه ستاد اجرایی مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان به ریاست مهندس تقی زاده و با حضور مهندس خرم رئیس سازمان و مهندس مانی فر مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی و سایر اعضا ستاد به صورت مجازی و حضوری در محل ساختمان شورای مرکزی برگزار شد. «گزارش سازمان نظام مهندسی ساختمان فارس در ارتباط با اقدامات انجام شده در خصوص مبحث ۲۲» در دستور کار جلسه بود، ضمن اینکه در دومین جلسه ستاد اجرایی مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان گزارش پیشرفت کلیه موارد ابلاغ شده، ارائه شد. در ادامه این جلسه مهندس تقی زاده به ارائه گزارشی از پیشرفت کار ستاد و کمیته‌های چهارگانه ستاد اجرایی مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان با نام‌های کمیته‌های اجرای موارد خاص، تخصصی، رسانه و آموزش پرداخت. اعضای ستاد مبحث ۲۲ را حدود ۱۵ نهاد کشوری شامل وزارت راه و شهرسازی، سازمان

مهندس تقی زاده، رئیس ستاد
اجرای مبحث ۲۲ نظام مهندسی
به ارائه گزارشی از پیشرفت کار
ستاد و کمیته‌های چهارگانه این
ستاد با نام‌های کمیته‌های اجرای
موارد خاص، تخصصی، رسانه و
آموزش پرداخت.

تقی زاده، سالاری و اصغری و خانم‌ها شیرمحمدلو (نظام مهندسی تهران) و باریکانی برگزار شد. در این جلسه مهندس رضایی تجربه موفق مانور در تهران (چندی قبل) را مورد اشاره قرار داد و در ادامه مهندس تقی زاده توضیحاتی درباره اهمیت این کمیته در فرآیند کلی اجرای مبحث ۲۲ ارائه کرد، ضمن اینکه مهندس سالاری در این جلسه آمادگی کامل شورا در این خصوص را اعلام کرد. در ادامه جلسه کمیته "اجرای موارد خاص" ستاد اجرایی مبحث ۲۲ سازمان نظام مهندسی ساختمان، مهندس سالاری رئیس کمیسیون شهرسازی شورای شهر تهران گفت: بعد از حادثه پلاسکو و در راستای ایجاد شفافیت ایمنی بر ساختمان‌های تهران، ساختمان‌های پریسک (در هر نوع کاربری) از لحاظ حریق توسط کارشناسان سازمان آتش نشانی شناسایی شده‌اند. بر همین اساس، هم‌اکنون این موضوع در حال قرارگیری بر روی سامانه است که تعداد ۲۶۰ تا ۳۰۰ مورد آن‌ها ایمن‌سازی شده‌اند و این فرآیند ادامه خواهد داشت. در پایان جلسه نتیجه‌گیری شد که ساختمان‌های شناسایی شده توسط آتش نشانی با بالاترین میزان خطر، باید اولویت اجرا در این کمیته باشد و در این خصوص اقدامات لازم انجام شود.

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

گرفت تا نسبت به اجرایی سازی مبحث ۲۲ اقدام کند. در این راستا، "ستاد اجرای مبحث ۲۲" با حضور نمایندگان ۱۵ نهاد فوق و تعدادی از متخصصان، اساتید و کارشناسان حوزه نظام مهندسی در گروه‌های مختلف در امر مدیریت و نگهداری و بعد از تحلیل و بررسی کارشناسانه در تاریخ ۲۸ شهریور سال ۱۳۹۹ تشکیل شد. در این ستاد یک نقشه راه تهیه شده است که توسط متولیان امر در حوزه‌های فنی، حقوقی، مدیریتی، فرهنگی، رسانه‌ای، آموزشی و غیره دنبال می‌شود و قصد بر این است تا این امر مهم و ضروری در کشور اجرایی شود. ستاد اجرای مبحث ۲۲ دارای ۴ کمیته با نام‌های کمیته اجرای موارد خاص، کمیته تخصصی، کمیته رسانه و کمیته آموزش هر ماه تشکیل و موارد مورد بررسی قرار می‌گیرد. در پیام‌های بعدی اقدامات ستاد به سمع و نظر اصحاب رسانه خواهد رسید.

در پی دستور مهندس خرم به رئیس سازمان نظام مهندسی تهران تهیه شد؛

گزارش نظام مهندسی از دلایل وقوع حادثه محله فلاح تهران

استان تهران همچنین در نامه دیگری به مهندس صالحی، مدیر اداره کل معماری و ساختمان شهرداری تهران با اشاره به اعلام خطر در خصوص عملیات ساختمانی ملک مربوط به حادثه محله فلاح، آورده است: «با سلام و احترام، نامه شماره ۰۵۴، ۱۰/۹۹/۱۰، مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۴، ۱۳۹۹/۰۶/۳۴، ۱۱/۰۹۸/۱۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۵، ۹۸/۱۱/۱۵، ۱۱/۰۹۸/۵۴۴۲، مورخ ۱۱/۰۹۸/۱۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۷ و بازدید کارشناسان این سازمان از عملیات ساختمانی ملک به شماره پرونده شهرسازی ۱۷۰۰۳۵۰۹۹ به نشانی میدان مقدم ضلع جنوب غربی (تجمیع ۵ پلاک) و کوچه اسدی فر پلاک ۳۸ و ۴۰ و ۴۲، بدینوسیله به استحضار می‌رساند عدم انجام تمهیدات لازم مطابق مفاد بند ۱۲-۹ محبت دوازدهم مقررات ملی ساختمان و اقدام به عملیات ساختمانی پرخطر توسط عوامل اجرایی منجر به ریزش شده و وضعیت مخاطره آمیزی برای کودکان همجوارها و معابر مجاور ایجاد نموده است. خواهشمند است مقرر فرمایید اقدام عاجلی جهت تامین ایمنی عملیات این ملک صورت پذیرد.» رونوشت این نامه برای رئیس شورای اسلامی شهر تهران، رئیس اداره کل راه و شهرسازی استان تهران، رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، مدیر عامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران و ناظر پروژه شرکت آرتین طرح معماری به شماره پروانه اشتغال به کار ۲۱۰۰۰۷۵۸، به منظور اطلاع و پیگیری ارسال شده است.

۶۶

ساختمان محله فلاح تهران به دلیل عدم انجام تمهیدات لازم مطابق مفاد بند ۱۲-۹ محبت دوازدهم مقررات ملی ساختمان و اقدام به عملیات ساختمانی پرخطر توسط عوامل اجرایی منجر به ریزش شده و وضعیت مخاطره آمیزی برای کودکان، همجواری‌ها و معابر مجاور ایجاد کرده است. باید اقدام عاجلی برای تامین ایمنی عملیات این ملک انجام شود.

(تجمیع ۵ پلاک) و کوچه اسدی فر پلاک ۳۸ و ۴۰ و ۴۲ خیابان فلاح، بدینوسیله به استحضار می‌رساند با عنایت به لزوم و اهتمام به اجرای مفاد بند ۵ ماده ۱۰ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و همچنین ماده ۲۷ آئین نامه اجرایی ماده (۳۳) قانون پیش گفته، به پیوست اقدامات انجام شده توسط این سازمان در راستای نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی در پروژه مذکور به انضمام مستندات آن، جهت هرگونه اقدام مقتضی ایفاد می‌گردد.»

■ نامه نظام مهندسی به شهرداری تهران
رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

گزارش دلایل وقوع حادثه

در پی صدور این دستور، مهندس سعید سعیدیان، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران با بررسی فوری عملیات ساختمانی ملک به شماره پرونده شهرسازی ۱۷۰۰۳۵۰۹۹ (خیابان فلاح)، گزارشی از دلایل وقوع این حادثه را ارائه کرد. مهندس سعیدیان در نامه‌ای به مهندس خرم نوشته است: «با سلام و احترام، بازگشت به نامه شماره ۳۶۱۳۴ س.ن. مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۱ در خصوص عملیات ساختمانی ملک به شماره پرونده شهرسازی ۱۷۰۰۳۵۰۹۹ به نشانی میدان مقدم ضلع جنوب غربی

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان تهران در پی دستور رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، با بررسی فوری حادثه ساختمان خیابان فلاح تهران، دلایل وقوع این حادثه را اعلام کرد.

■ ماجرا از کجا آغاز شد؟

در ابتدا مهندس احمد خرم رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور دستور رسیدگی فوری بررسی دلایل و عوامل ریزش ساختمان‌های مجاور پروژه گود برداری شده محله فلاح شهر تهران را صادر کرد.

وی با تشکیل کمیته ویژه پیگیری دلایل واقعی ریزش ساختمان‌های مجاور پروژه گود برداری شده محله فلاح شهر تهران، از رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان تهران هم خواسته است به صورت ویژه به موضوع ورود و گزارشی از دلایل وقوع این حادثه را به سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور ارائه کند.

در نامه دستور مهندس خرم به رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران آمده است: «احتراما نظر به حادثه خسارت بار ریزش ساختمان‌های مجاور پروژه گودبرداری شده در خیابان فلاح که با کمال تأسف منجر به خسارت جانی و مالی قابل توجه گردیده است، مقتضی است بی‌درنگ ضمن بررسی دقیق موضوع گزارشی از دلایل وقوع این حادثه و اقدامات سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران تهیه و به این سازمان ارسال فرمایید.»

خبرنامه سازمان نظام مهندسی ساختمان

آبان ماه ۱۳۹۹

دومین شماره

گزارش ۶ ماهه از ۲۹ اقدام اداری و مالی نظام مهندسی

خروج و کنترل وسایل نقلیه
۲۱- نظارت بر حضور به موقع کارکنان در محل سازمان جهت انجام کارهای جاری روزانه
■ واحد مالی
۱- هماهنگی با حسابرسان ویژه در خصوص حسابرسی ویژه و بررسی کلیه اسناد مربوط به سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و نیز همکاری با حسابرس سالیانه سازمان و تهیه صورت‌های مالی حسابرسی شده عملکرد سال ۱۳۹۸
۲- ثبت ۲۵۶۰ رکورد حسابداری
۳- ارسال ۲ فقره صورت معاملات فصلی شامل کلیه اطلاعات اعم از خرید و هزینه‌های جاری، سرمایه‌ای و... به صورت سه ماهه
۴- تهیه و ارسال اظهارنامه عملکرد سال ۱۳۹۸
۵- برگزاری دوره آموزشی سراسری به منظور آموزش نحوه پر کردن و ارسال اظهارنامه مالیاتی عملکرد سازمان نظام مهندسی استان‌ها
۶- برگزاری وبینار سراسری در خصوص شناسنامه ملی سازمان استان‌ها و پرسش و پاسخ
۷- اخذ معافیت مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۷ و صدور برگ تشخیص مالیات به نرخ صفر برای اولین بار
۸- صورت برداری از اموال و اثاثیه به منظور ایجاد بانک اطلاعاتی برای اولین بار در سازمان نظام مهندسی کشور

منظور ارتقای کیفیت خدمات رسانی در سازمان
۱۷- برنامه ریزی و نظارت بر نظافت محیط سازمان و لوازم موجود در آن از جمله:
● شستشو و ضدعفونی کلیه سرویس‌های بهداشتی با مواد پاک کننده و ضدعفونی کننده
● نظافت محیط آبدارخانه و لوازم موجود در آن
● نظافت کلیه اتاق‌ها و انتقال لوازم اضافی از اتاق‌ها به محل‌های تعیین شده
● نقاشی و نظافت کلی نمازخانه
● نظافت کلیه بالکن‌ها، لابی، حیاط، راه پله‌ها و نقاشی لبه راه پله‌ها
● جمع آوری و انتقال ضایعات موجود در طبقات، پارکینگ و... به خارج از سازمان
۱۸- نظارت بر تعمیر و نگهداری سیستم‌های تاسیساتی سازمان
۱۹- بهبود، تعمیر، نگهداری و نظارت بر کلیه تجهیزات موجود در سازمان اعم از:
● نصب فن در کلیه آبدارخانه‌ها به منظور تامین تهویه مطبوع
● تعویض کلیه شیشه‌های شکسته سازمان
● تعمیر کلیه صندلی‌های موجود در سازمان (حدود ۱۱۲ صندلی)
● رفع ایراد شیرالات و فلش تانک‌های سرویس‌های بهداشتی
۲۰- کنترل و بازدید به منظور حصول اطمینان از ایجا نظم در پارکینگ در ساعات ورود و

۸- تامین ماسک روزانه و مواد ضدعفونی کننده برای کارکنان و مهمانان حاضر در جلسات سازمان در راستای رعایت پروتکل‌های بهداشتی به منظور پیشگیری و کنترل ویروس کرونا
۹- تهیه تب سنج و دستگاه سنجش اکسیژن خون برای کنترل تردد در سازمان در راستای رعایت پروتکل‌های بهداشتی به منظور پیشگیری از ویروس کرونا
۱۰- اصلاح و ایجاد فرم‌های اداری شامل مرخصی روزانه و ساعتی، ماموریت روزانه و ساعتی، درخواست خرید کالا، خروج کالا از انبار، درخواست تعمیرات و...
۱۱- تعویض دستگاه ورود و خروج و راه اندازی سیستم اتوماسیون گزارشی بر اساس ثبت اثر انگشت
۱۲- پیگیری برای راه اندازی نرم افزار هوشمند کنترل درخواست مرخصی و ماموریت کارکنان
۱۳- پیگیری و معرفی کارکنان برای تامین وام تا مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال با همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران
۱۴- جمع آوری آرشیو سال‌های گذشته مربوط به کلیه واحدها با همکاری دبیرخانه سازمان
۱۵- بهبود و رسیدگی کلی به نحوه چیدمان و قرارگیری مناسب پارتیشن در واحد دبیرخانه در راستای اصلاح شرایط محیطی مربوط به آن
۱۶- آموزش همکاران خدمات عمومی به

گزارش عملکرد شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ واحد اداری و مالی سازمان نظام مهندسی ساختمان دوره هشتم تهیه شده است که برای اطلاع از جزئیات کامل آن، حتما این گزارش را بخوانید:

بنت الهدی مسعودی
مدیر اداری و مالی سازمان

■ واحد اداری
۱- تنظیم و انعقاد قراردادهای کارکنان سازمان
۲- پیگیری افزایش حقوق و دستمزد کارکنان بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی طرح ارزشیابی و طبقه بندی مشاغل برابر مقررات قانون کار، پیرو دستور ریاست محترم سازمان به منظور تامین شایسته معیشت کارکنان
۳- برنامه ریزی به منظور برگزاری دوره‌های آموزش در راستای ارتقای دانش مدیران مالی و اداری سراسر کشور
۴- بهبود فرآیند نظارت و ارزیابی عملکرد واحدهای تابعه در امور اداری و پشتیبانی
۵- اصلاح و ارتقای فرآیندهای انجام کار در واحدهای امور اداری و پشتیبانی
۶- منطقی سازی هزینه‌های امور پشتیبانی واحدهای تابعه
۷- رسیدگی به امور پرسنلی و کارکنان سرپرست

مهندس مومنی مقدم: یاد شهدای مهندس را گرامی می‌داریم

خدمت همه دوستان و سروران گرامی و در این شرایط کرونایی آرزوی سلامتی دارم و تشکر از بانیان جلسه که پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کردند. ضمناً هفته دفاع مقدس و یاد شهدا مخصوصاً شهدای مهندس را گرامی می‌داریم.

در این میان، باید گفت، هر جامعه‌ای که به خود باوری نرسد، به شکوفایی نخواهد رسید. دفاع مقدس، احیاکننده خودباوری مردمی بود که به تنهایی در برابر ابرقدرت‌ها ایستاد. وحدت ملی و التزام جمعی ایرانیان به حفظ منابع و مرزها و سرمایه‌های ملی از دستاوردهای دفاع مقدس بود.

باید بدانیم هر چند جنگ تحمیلی تمام شده، ولی جنگ اقتصادی و فرهنگی تمام نشده است و سازمان نظام مهندسی می‌تواند در جهت حفظ سرمایه‌های ملی و انجام تکالیف و وظایف قانونی و اجتماعی خود نقش آفرینی کند.

در این میان، فداکاری بسیاری انجام شده که الان اینجا هستیم و باید قدران زحمات و ایثارگری این عزیزان باشیم.»

عضو هیات رئیسه و مدیر اجرایی نظام مهندسی ساختمان می‌گوید: هر چند جنگ تحمیلی تمام شده، ولی جنگ اقتصادی و فرهنگی تمام نشده است و سازمان نظام مهندسی می‌تواند در جهت حفظ سرمایه‌های ملی و انجام تکالیف و وظایف قانونی و اجتماعی خود نقش آفرینی کند.

مهندس بهمن مومنی مقدم در مراسم چهلمین سالگرد هفته دفاع مقدس که در باغ موزه دفاع مقدس برگزار شد، اظهار داشت: امیدوارم در دوره جدید شورای مرکزی که مقارن با راه‌اندازی واحد ایثارگران بود، علاوه بر تقویت روحیه جهادی مشارکت و همدلی بیشتر، پیروان شایسته‌ای در ادامه راه مهندسان موثر در دفاع مقدس باشیم؛ انشاءالله که برگزاری این گونه نشست‌ها توأم با هم افزایی در جهت کمک به مردم عزیزمان باشد.

متن کامل سخنرانی مهندس مومنی مقدم در این مراسم به شرح ذیل است:

«بسم الله الرحمن الرحيم، عرض سلام، ادب و احترام دارم

خبرهای استانی

۱۷- فارس: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان فارس گفت: این سازمان با جدیت هرچه تمام بر استفاده از مصالح استاندارد و فن آوری‌های نوین در ساختمان تأکید دارد.

۱۸- قزوین: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین از حضور موثر این سازمان در پروژه‌های اقدام ملی مسکن خبر داد.

۱۹- قم: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قم، خانه مهندس این استان را نمونه و الگویی برای کشور عنوان کرد.

۲۰- کردستان: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کردستان گفت: همکاری نظام مهندسی ساختمان با شهرداری‌ها به توسعه شهرها و رضایت شهروندان منجر می‌شود.

۲۱- کرمان: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمان، در جلسه با روسای کارگاه‌های ساختمانی دارای مجری ذیصلاح گفت: حضور مسئول ایمنی در کارگاه از مواردی است که باید پیگیری و اجرایی شود، البته این موضوع نیازمند برگزاری دوره‌های آموزش ایمنی است.

۲۲- کرمانشاه: در دیدار رئیس و اعضای هیات رئیسه سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمانشاه با استاندار این استان، مطالبات نظام مهندسی بحث و بررسی شد.

۲۳- کهگیلویه و بویر احمد: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان یاسوج از کاهش تخلفات ساختمانی با مصوبه نظام مهندسی خبر داد.

۲۴- گلستان: در دیدار رئیس و اعضای هیات مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان گلستان با مدیرعامل شرکت گاز این استان، بر گسترش همکاری‌های مشترک تأکید شد.

۲۵- گیلان: سازمان منطقه آزاد انزلی و سازمان نظام مهندسی ساختمان گیلان تفاهم نامه همکاری امضا کردند.

۲۶- لرستان: سازمان نظام مهندسی ساختمان لرستان و شرکت شهرک‌های صنعتی این استان به توافق جدید همکاری در خصوص ارائه خدمات مهندسی دست یافتند.

۲۷- مازندران: اعضای هیات مدیره سازمان مازندران در جلسه هیات مدیره از شبکه مهندسی مازندران رونمایی کردند.

۲۸- مرکزی: اعضای هیات رئیسه سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مرکزی با نماینده مردم اراک خنداب و کمیجان دیدار و درباره مطالبات نظام مهندسی از پارلمان بحث و گفتگو کردند.

۲۹- هرمزگان: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان هرمزگان از موافقت با انتخاب این استان به عنوان پایلوت ارائه خدمات جدید مهندسی در کشور خبر داد و گفت: با رایزنی‌هایی که در دیدار اخیر با مهندس خرم رئیس شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی داشتم، این موضوع مطرح شد و سپس مورد قبول ایشان قرار گرفت.

۳۰- همدان: رئیس این سازمان به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع مقدس به همراه چند تن از اعضای هیات مدیره با دوتن از مهندسین ایثارگری یعنی مهندس کاظم قلاور و مهندس امیر ارسلان رستگاری در منزل آنها دیدار داشت.

۳۱- یزد: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان یزد از روند رو به رشد شاخص‌های نظام مهندسی این استان در دو سال اخیر خبر داد.

۱- آذربایجان شرقی: گزارش خلاصه اقدامات واحدهای مختلف سازمان نظام مهندسی ساختمان استان آذربایجان شرقی در راستای مکانیزاسیون فرآیندهای جاری منتشر شد.

۲- آذربایجان غربی: در جلسه مدیرکل تأمین اجتماعی استان با رئیس نظام مهندسی آذربایجان غربی، شرایطی فراهم شد تا به پرسش‌ها و مشکلات بیمه‌ای اعضای نظام مهندسی آذربایجان غربی پاسخ داده شود.

۳- اردبیل: رئیس سازمان نظام مهندسی اردبیل اعلام کرد: نظام مهندسی ۲۰۰ میلیارد تومان در سرعین سرمایه‌گذاری می‌کند.

۴- اصفهان: در نشست اعضای هیات مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اصفهان، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری این استان بر گسترش همکاری‌های مشترک تأکید شد.

۵- البرز: تفاهم نامه مشارکت و همکاری میان سازمان نظام مهندسی ساختمان استان البرز و مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی به امضا رسید.

۶- ایلام: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان ایلام از ساماندهی کلیه آزمایشگاه‌های ژئو تکنیک و بتن در این استان خبر داد.

۷- بوشهر: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان بوشهر از راه‌اندازی سامانه ارسال الکترونیکی نقشه به شهرداری‌ها خبر داد.

۸- تهران: در نشست هم‌اندیشی اعضای کمیسیون عمران مجلس و اعضای هیات مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان، توجه به صادرات خدمات فنی و مهندسی و لزوم بازنگری در قانون نظام مهندسی مورد تأکید قرار گرفت.

۹- چهارمحال و بختیاری: مسئولان سازمان نظام مهندسی ساختمان استان چهارمحال و بختیاری با مسئولان شرکت شهرک‌های صنعتی این استان به توافقات جدیدی دست یافتند.

۱۰- خراسان رضوی: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان خراسان رضوی اعلام کرد در دو سال گذشته با وجود رکود اقتصادی و با رشد منفی ۱۲.۵ درصد، حجم ساخت‌وسازها از ۴ به ۸ میلیون متر مربع رسیده است.

۱۱- خراسان شمالی: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان شمالی در دیدار با معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان شمالی از مشکلات نظام مهندسی این استان سخن گفت.

۱۲- خراسان جنوبی: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان جنوبی از الکترونیکی شدن مکاتبات بین اعضای سازمان در راستای الکترونیکی شدن خدمات خبر داد.

۱۳- خوزستان: گزارش آماری و تحلیلی عملکرد شش ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۹ سازمان نظام مهندسی ساختمان خوزستان منتشر شد.

۱۴- زنجان: گزارش عملکرد دو ساله سازمان نظام مهندسی ساختمان استان زنجان منتشر شد.

۱۵- سمنان: رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان سمنان از توزیع رایگان بسته سلامت بین اعضای سازمان این استان خبر داد.

۱۶- سیستان و بلوچستان: ساختمان جدید دفتر نمایندگی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان سیستان و بلوچستان در شهرستان زابل به بهره‌برداری رسید.

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱ ۳ ۹ ۹

دومین
شماره

گفتگو با مهندس عبدی قهرودی، رئیس شورای انتظامی نظام مهندسی

تحول به ایستگاه شورای انتظامی رسید

در نیمه اول سال ۹۹، ۸۳۵ پرونده ورودی به شورا و حدود ۱۰۷۰ پرونده خروجی از شورا داشته است. این آمار نشان می‌دهد خروجی پرونده‌های شورای انتظامی شاید به اندازه ۲۰ تا ۲۵ درصد بیشتر از ورودی‌ها باشد، این در حالی است که ما در سال ۹۹ مثلاً در فروردین ماه به دلیل شیوع کرونا و تعطیلی مجموعه، جلسه‌ای نگذاشتیم.

در نیمه اول سال گذشته، ۴۶۱ پرونده در شورای انتظامی تعیین تکلیف شده بود در حالی که این تعداد در نیمه اول امسال ۵۶۶ پرونده گزارش شده است. به صورت تقریبی می‌خواهم عرض کنم تعداد کل پرونده‌های تعیین تکلیف شده در نیمه اول امسال حداقل ۱۰ درصد از تعداد کل پرونده‌های تعیین تکلیف شده در سال گذشته (حدود ۵۰۴ پرونده) بیشتر بوده است.

ضمن اینکه باید تاکید کنم که حقیقتاً در بحث کیفیت سعی کردیم به هیچ وجه کیفیت فدای سرعت نشود و این وسواس را کماکان همکاران و اعضای شورا داشتند و ما تاکید کردیم که فارغ از بحث سرعت و تعداد پرونده‌ها، ولی در بحث کیفیت در رسیدگی‌ها - در چک کردن بررسی‌های حقوقی و انجام بررسی‌های تکمیلی- این فدای آن در رسیدگی‌ها نشود.

در عین حال، تمام تلاشمان این است که تعداد پرونده‌های را کم کنیم و بر این اساس قبلاً هفته‌ای دو نیمروز جلسه شورا تشکیل می‌شد، ولی در امسال به هفته‌ای دو روز کاری رسیده بودیم که شرایط کرونا، کمی کار ما را سخت کرد، از طریق مجازی جلسه دوم شروع شد و انشاءالله با افتادن این نوع سیستم بررسی و به صورت غیر حضوری، من باز فکر می‌کنم در آینده آمار خوبی از پرونده‌های رسیدگی شده ارائه نمایم. در سایر برنامه‌هایی که ما در فرآیند اقدامات شورای انتظامی داریم انجام می‌دهیم، بحث ورودی پرونده‌ها دست ما نیست. فارغ از بحث، شاید عاملش این باشد که آشنایی بیشتر مالکان و افراد دخیل در موضوع باعث شود امکان شکایت از مهندسان بالا برود و در نهایت ورودی پرونده‌ها به حوزه شورای انتظامی کشور بالاتر برود.

در این موضوع تمام توان و تلاش ما این است که با اطلاع رسانی و آگاهی دادن به جامعه مهندسين، بیشتر آن‌ها را به مسئولیت‌هایشان و به وظایف شان آگاه کنیم. به هر حال مهندس اگر غیر از وظیفه اش، کاری انجام ندهد و مسئولیتش را انجام بدهد، دلیلی ندارد که نگران رای شکایت و محکومیت باشد. البته این روی قضیه فقط ما نیستیم و حتماً از سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها می‌خواهیم که در این زمینه بیشتر در بحث آموزش اعضا بپردازند که موارد و مشکلات چیست تا اعضا کمتر دچار فرآیند رسیدگی و بحث‌های انتظامی بشوند. در این میان، تمام تلاش ما این است که دغدغه‌ای که امروز هم از سوی قوه قضاییه و هم از سوی قوه مجریه منعکس شده، طولانی شدن فرآیند رسیدگی‌ها را رفع کنیم. ما در چند روز اخیر که حکمی صادر

با لطف خداوند و زحماتی که دوستان اعضای شورا کشیدند، ما در خصوص این چهار دسته پرونده نسبت به ابتدای سال بسیار پیش رفتیم؛ به صورتی که امروز پرونده درجه ۶ نداریم به آن رسیدگی شده‌اند.

در خصوص پرونده‌هایی که اداره کل راه و شهرسازی داده بود، با اینکه حجم زیادی از پرونده‌ها بود، به مرور و خارج از نوبت این پرونده‌ها رسیدگی می‌شود. در حال حاضر حدود ۸۳۶ پرونده مربوط به اداره کل راه و شهرسازی استان‌ها به عنوان شاکی پرونده در قالب ماده ۳۵ قانون نظام مهندسی بوده که در دست اقدام است. درباره گزارش‌های سازمان بازرسی کل کشور هم خوشبختانه تعداد زیادی از پرونده‌ها تعیین تکلیف شده و فقط ۸ پرونده باقی مانده است. در خصوص

مدیره سازمان نظام مهندسی استان‌ها بود که در همین صف در لابه‌لای پرونده‌های دیگر قرار گرفته بود.

در قدم اول با همفکری دوستان اعضای شورا به این نتیجه رسیدیم که به هر حال تأثیرگذاری از این بابت که کسی که تخلف می‌کند یا کسی که شکایتی علیه او مطرح می‌شود، در کمترین زمان باید تعیین تکلیف شود. اگر تخلف، تخلف اداری باشد باید در کمترین مدت او مجازاتش رو بکشد که این اثربخشی بازدارندگی در پی دارد. با این فرآیندی که در گذشته بوده، مثلاً یک فردی پرونده اش در سال ۹۵ در شورا مطرح بود ولی سال ۹۹ هنوز نوبت رسیدگی نشده است. اگر هم بشود بعد از این مدت اثربخشی این مجازات کم رنگ می‌شود.

به نظر بنده، این برای بعضی از موارد جنبه تشویقی داشت. مهندسی می‌گفت که خطایی می‌کنم تا برود و به نتیجه برسد، چهار- پنج سال بعد، هزار اتفاق ممکن است بیفتد، در واقع این جنبه بازدارندگی نداشت. بر این اساس ما فرآیند خود آیین نامه قانون نظام مهندسی در بحث شورای انتظامی و بحث اثربخشی و بازدارندگی را داریم تقویت می‌کنیم. بر این اساس ما اولین برنامه‌ای که داریم و خوشبختانه اعضای شورا هم همراهی و تأیید کردند، بحثی بود که ما این‌ها را از لیست، اولویت بندی کنیم. ما در قالب چهار دسته، اولویت بندی را انجام دادیم. پرونده‌هایی که در واقع مربوط به دستگاه نظارتی چون وزارت راه و شهرسازی یا سازمان بازرسی کل کشور بود، این‌ها را به واسطه الزامات قانونی آوردیم که خارج از نوبت رسیدگی شوند.

پرونده‌هایی که برای اعضای هیئت مدیره سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها بود، این‌ها به واسطه اهمیت موضوع و ضرورت تعیین تکلیف، قرار شد هر ماه یک روز اختصاص دهیم تا خارج از نوبت رسیدگی شوند.

مورد بعدی پرونده‌هایی بودند که رای بدوی آن‌ها درجه ۵ یا ۶ (درجه محکومیت) بود. توجه‌اش این بود که بالاخره یک اتفاق خیلی بدی افتاده که محکوم شده به ابطال پروانه یا مثلاً به ۳۶ ماه محرومیت از استفاده از پروانه؛ این‌ها به واسطه این که اثربخشی خودشان را نشان بدهند، خارج از نوبت لیست کردیم.

۲۰ خرداد ماه امسال بود که در جلسه شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، سه عضو اصلی شورا شامل رییس، نایب رییس و دبیر شورای انتظامی کشور به مدت یک سال، انتخاب شدند. بر همین اساس، مهندس علی محمد عبدی قهرودی به سمت رییس شورای انتظامی کشور انتخاب شده است و از آن تاریخ تاکنون بیش از پنج ماه می‌گذرد. حال باید بررسی شود که شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور در سال جاری دارای چه عملکردی بوده است؟ پایگاه اطلاع رسانی سازمان نظام مهندسی ساختمان برای یافتن پاسخ این پرسش و پرسش‌های دیگر مرتبط با شورای انتظامی، به سراغ مهندس عبدی قهرودی رفته است.

آقای مهندس، لطفاً در ابتدا از عملکرد شورای انتظامی در سال جاری بگویید؟

تشکر می‌کنم از حضرتعالی که این فرصت را فراهم کردید تا اعضای نظام مهندسی از عملکرد شورای انتظامی در دوره جدید مطلع شوند. در واقع فکر می‌کنم در اواسط بهار امسال بود که مسئولیت شورای انتظامی بر عهده من گذاشته شد و در قالب معرفی به عنوان نماینده وزارت راه و شهرسازی و بعدش هم به واسطه انتخاباتی که برگزار شد، به عنوان رئیس شورای انتظامی انتخاب شدم.

در قدم اول، تنها کاری که در واقع انجام شد و به نظر می‌رسد که لازم بود، یکی بحث آسیب شناسی از وضعیت شورای انتظامی بود. روزی که وارد حوزه شورای انتظامی شدم، یک چیزی در حدود ۳۹۰۰ پرونده از سال ۹۵ تا ۹۹ در صنف رسیدگی و تجدید نظر خواهی بودند. تعیین تکلیف این حجم پرونده اولین اقدام ضروری بود که باید انجام می‌شد. در واقع برای رسیدگی به این ۳۹۰۰ پرونده حداقل چهار سال دیگر ما زمان لازم داریم؛ با فرض اینکه دیگر پرونده‌ای به این پرونده‌ها اضافه نشود.

برای به روز شدن پرونده‌ها چقدر زمان لازم است؟

با توجه به تشکیلات شورای انتظامی، دور از ذهن نیست که حداقل ما برای به روز کردن این‌ها حداقل ۳ تا ۴ سال دیگر زمان نیاز داریم. خوب، روی این قضیه خیلی فکر کردیم که چه کار باید کنیم. پرونده‌هایی که داشتیم، از پرونده‌هایی بودند که رای درجه یک تذکر کتبی تا درجه ۶ ابطال پروانه داشتند.

در واقع لیست ۳۹۰۰ پرونده وجود داشت؛ بعضی از پرونده‌ها شاکی‌هایشان ادارات کل راه و شهرسازی بودند که طبق آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان باید ظرف یک ماه رسیدگی می‌شدند. یک بخش پرونده‌هایی بودند که از طرف سازمان بازرسی کل کشور واصل شده بودند و براساس قانون سازمان بازرسی باید ظرف سه ماه تعیین تکلیف می‌شدند. ضمناً یک سری از پرونده‌ها برای اعضای هیئت

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

کردیم، تنها گلابیه‌ای که مطرح می‌کردند، این بود که چقدر زود رای صادر شده، چرا؟ چون فکر می‌کردند بر حسب روال عادت و رویه‌ای که بود، شاید مثلاً ۳ یا ۴ سال دیگر نهایتاً نوبت‌شان می‌شود. بر همین اساس، ما از جمله مواردی که خارج از نوبت رسیدگی کردیم، ظرف دو هفته اگر پرونده واصل شود، هفته بعد در جلسه مطرح شده و سپس هفته بعد حکم صادر شده است؛ این خودش به نظر من یک تحول و هم یک زنگ خطری است برای کسانی که به اعتبار اینکه ما تخلفی را اگر کردیم، تا چهار تا پنج سال دیگر حالا اتفاقی نمی‌افتد، چون آن موقع رسیدگی می‌شود. البته آن پرونده‌هایی که عرض کردم آرای سنگینی در بدوی می‌گیرد، خارج از نوبت رسیدگی می‌کنیم.

■ در حال حاضر پرونده‌های عادی در شورای انتظامی چقدر طول می‌کشد تا به سرانجام برسد؟

کل پرونده‌های موجود در شورای انتظامی حدود ۳۹۷۲ پرونده است. شورای انتظامی یک شعبه است که پنج عضو دارد. با فرض این که دو روز تمام وقت ما اینجا حضور داشته باشیم، در روز ۴ جلسه کاری از صبح ساعت ۱۰ تا ۱۴ و ۱۸ داریم. با توجه به حساسیت، ظرافت کار و نوع تخلف و مستندسازی در هر جلسه ۲۰ یا ۲۵ پرونده رسیدگی کنیم به خاطر اینکه حساسیت‌های زیادی وجود دارد.

اگر ما کل پرونده‌ها را ۳۹۷۲ تا ۴۰۰۰ پرونده در نظر بگیریم و به طور متوسط در هر جلسه برای ۲۰ پرونده رای بدهیم، در واقع حدود ۲۰۰ جلسه می‌شود. شما فکر کنید که حداقل کل پرونده‌های موجود یک سال و نیم تا دو سال طول خواهد کشید. در حالت عادی هر پرونده‌ای که به فهرست پرونده‌ها اضافه می‌شود، طبق روال خودش و حداقل ۳ تا ۴ سال دیگر نوبت رسیدگی خواهد رسید. ما برای رفع این چالش راهکار هم پیشنهاد کردیم. به واسطه صراحت قانون امکان افزایش تعداد شعب شورای انتظامی کشور نیست، زیرا در قانون به صراحت گفته که یک شعبه برای تجدیدنظرخواهی خواهد بود.

البته موضوع در قالب اصلاح قانون دیده شده است. بر همین اساس، با نظر مقام عالی وزارت راه و شهرسازی حداقل یک شعبه و حداکثر ۳ شعبه می‌تواند تشکیل بشود. با همین فرآیند یکی از مهمترین کارها مراکز رسیدگی به تجدید نظر خواهی بدوی هستند.

■ در پرسش‌های قبلی هم از برنامه‌ها و هم از عملکردها در سال جاری و همچنین پرونده‌های مانده در شورای انتظامی توضیح دادید. حال پاسخ دهید در پرونده‌هایی که تخلف قطعی اعلام می‌شود، نحوه اعمال حکم چگونه است و شورای انتظامی تخلفات را به کجاها گزارش می‌دهد؟

ببینید خیلی خلاصه عرض می‌کنم. در قانون نظام مهندسی، مرجع رسیدگی به تخلفات مهندسان یا شکایت علیه مهندسان شورای انتظامی استان است.

در قانون نظام مهندسی دیده شده اگر کسی از اعضای نظام مهندسی شاکی باشد یا اینکه تخلفات حرفه‌ای مهندسان توسط دستگاه‌های ذیربط از جمله خود سازمان نظام مهندسی، شهرداری‌ها، وزارت راه و شهرسازی، سازمان بازرسی کل کشور تخلفاتی از مهندسان در انجام وظایف حرفه‌ای شان ببینند، موظفند که علیه آنان در شورای انتظامی استان طرح دعوا بکنند.

در حال حاضر به دنبال راه‌اندازی اتوماسیون اداری و یک فرآیند با دسترسی راحت برای انجام امور شورای انتظامی و ابلاغ خیلی سریع آرا هستیم. با راه‌اندازی این سیستم، طرفین شکایت به راحتی می‌توانند فرآیند رسیدگی به شکایت خودشان را پیگیری کنند.

پس برای آن مهندس تشکیل پرونده و دعوت می‌شود تا دفاعیات و مستنداتش را ارائه کند و سپس در آنجا بعد از بررسی رای صادر می‌شود. پس از صدور رای فرصتی برای اعتراض به رای یا درخواست تجدید نظر خواهی نسبت به آرای صادره است.

به محض اینکه یکی از طرفین پرونده نسبت به رای صادر شده شورای انتظامی بدوی شکایت بکند، پرونده مستقیم می‌آید و در شورای انتظامی نظام مهندسی کشور همان فرآیندی که است. ثبت کلاسه می‌شود و در صف انتظار می‌ماند. در رسیدگی همان فرآیند بدوی به شکل دیگری تکرار می‌شود، یعنی پرونده باز و دفاعیات طرفین موضوع شکایت و مدارک و مستندات بررسی می‌شود و در مرجع تجدید نظر خواهی، چون نسبت به رای بدوی تجدید نظر خواهی خواسته شده قاعداً خارج از مسائلی که در رای بدوی دیده شده، ما ورود نخواهیم داشت. در قالب اینکه رای بدوی در زمان خودش منطبق با ضوابط صادر شده، بررسی انجام می‌شود و قطعاً بنا به اختیاری که قانون به شورای انتظامی داده، رای تعدیل یا تشدید خواهد شد، در اصل تشدید شدن رای، یکی از اختیارات شورای انتظامی کشور است.

متأسفانه برخی از اعضا فکر می‌کنند یا برداشت شان این است که شورای انتظامی حق تشدید رای را ندارد در حالی که طبق نص قانون، این اختیار را دارد که در مجمع تجدید نظر نسبت به رای بدوی پرونده رای تشدید بدهد.

ضمناً بعد از اینکه رای صادر و از طرف شورای انتظامی استان به طرفین ابلاغ شد، عملاً دیگه هیچ راهی برای تجدیدنظرخواهی از آرای شورای انتظامی کشور نیست. در این خصوص توضیح اجمالی بدهم. طبق ماده ۲۴ قانون نظام مهندسی، آرای شورای انتظامی کشور قطعی و لازم الاجراست.

با وجود نص صریح قانون نسبت به این موضوع، قطعاً کسانی که در این شورا محکوم می‌شوند، به واسطه ارتباطات یا توانمندی که برای گرفتن وکیل و پیگیری موضوع داشتند، نسبت به صدور درخواست توقف اجرای آرا در برخی از محاکم قضایی اقدام می‌کردند و بعضاً هم موفق می‌شدند که رای دستور موقت از اجرای حکم را بگیرند.

با آسیب‌شناسی موضوع، خوشبختانه دی ماه سال ۹۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور یک دستورالعمل صادر کرده و طبق آن رای که تأکید بر ماده ۲۴ قانون نظام مهندسی بود، آرای صادره از شورای انتظامی کشور قطعی و لازم‌الاجراست و قابل تجدیدنظر خواهی و اعتراض در هیچ مرجع قضایی و غیر قضایی دیگر نیست. این خودش باعث شده که در برخی از این پرونده‌ها در مراجع قضایی پیگیری و به واسطه همین رای پرونده را مختومه کنیم؛ این تصمیم به تعیین تکلیف این موضوع کمک بزرگی کرد. اعضای که در شورای انتظامی پرونده دارند، بدانند که بعد از قطعی شدن رای هیچ مرجعی در کشور صلاحیت رسیدگی و حتی مجوز ورود به رسیدگی به آرای شورای انتظامی را ندارد و

اندازی کرده بود و ما موضوع را بررسی کردیم و دیدیم این سامانه قابلیت ارتقا و تحت پوشش گرفتن کل کشور را دارد. این سامانه با این هدف تدوین شده که کلیه فرآیندهای ارجاع مربوط به ثبت شکایات، ارسال مدارک و مستندات و از سوی دیگر ابلاغ آرا به صورت خیلی سریع و مطمئن‌تر انجام شود. با رفع نواقص اتوماسیون، ان‌شاء‌الله با همت شورای مرکزی نظام مهندسی در بحث ساختاری بتوانیم این سامانه را در کل کشور راه‌اندازی کنیم.

الان دو استان تهران و مرکزی به این سیستم مرتبط هستند و کل فرآیند از روز اول که شاکی می‌خواهد شکایتی علیه کسی مطرح کند تا اون روزی که رای صادر و ابلاغ می‌شود، از طریق همین سامانه انجام می‌شود و هیچ نیازی به ارائه مدارک کاغذی یا حضور نیست. این یک حالت ایده‌آلی است که ما در کل کشور در نظر داریم. الان مکاتبات درباره این موضوع با ریاست شورا انجام شده است و ان‌شاء‌الله در حال پیگیری هستیم که زودتر به نتیجه برسیم. نکته اینجاست که این سیستم اگر راه بیفتد، بخشی از دغدغه‌هایی که برای طرح شکایت وجود دارد، از بین خواهد رفت و طرفین به راحتی طرفین می‌توانند این فرآیند رسیدگی به شکایت را پیگیری کنند. در تکمیل این موضوع بحثی هم عرض کنم. به هر حال نگاه شورای انتظامی استان و شورای انتظامی کشور به تخلفات روز به روز هم جدی‌تر و هم محکم‌تر می‌شود. خیلی بدون تعارف عرض کنم، تخلفاتی که شاید در گذشته نسبت به آن خیلی حساسیت ایجاد نمی‌شد، امروز با بالاترین حساسیت در شورای انتظامی استان و شورای انتظامی کشور با آن برخورد می‌شود. ما آرای شدید شورای انتظامی را در این چند وقت به تعدد داشتیم، به عبارت دیگر، تعداد ارائه تشدید شده در حد خودش قابل توجه است و اعضا بدانند که نگاه شورای انتظامی کشور در خصوص تخلفات جدی‌تر از قبل و دلیلش هم حفظ و صیانت از جامعه مهندسی است. در عین حال،

گزارش عملکرد شورای انتظامی نظام مهندسی در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹										
شوراهای انتظامی هم عرض استانها	سازمان بازرسی	اداره کل راه و شهرسازی	جمع	درجه ۱	درجه ۲	درجه ۳	درجه ۴	درجه ۵	درجه ۶	وضعیت
۱۳	۲۵	۱۷۹	۸۳۵	۰	۱۲	۷۵	۴۶۸	۱۱۶	۳۶	۱۲۸
۵۷	۳۲	۲۰۳	۵۶۶	۳	۱۳	۵۰	۲۲۹	۱۵۹	۴۰	۷۲

وضعیت پرونده‌های موجود و در دست رسیدگی شورای انتظامی نظام مهندسی - تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱										
جمع ارسالی از شورای انتظامی هم عرض استانها	ارسالی از شعبه ۲ هم عرض	ارسالی از شعبه ۱ هم عرض	سازمان بازرسی	ادارات کل راه و شهرسازی	درجه ۱	درجه ۲	درجه ۳	درجه ۴	درجه ۵	درجه ۶
۲۸	۱۴	۱۴	۹	۸۰۰	۰	۳۵	۴۹۱	۲۲۲۴	۴۰۸	۱۴۲
										۳۹۳۵

در مواردی که رای به محرومیت عضو از به کارگیری از پروانه اشتغال به کار هست، صراحت آیین نامه است که در آن صورت شخص محکوم بلافاصله باید پروانه اش را به یکی از مراجع که در قانون تعریف شده برای صدور پروانه - شهرداری یا نظام مهندسی - تحویل بدهد و اگر با تأخیر این کار انجام بشود، عملاً یک جریمه دو برابری میزان محرومیت برای او اضافه می‌شود، یعنی اگر امروز کسی به ۳ ماه محرومیت از اشتغال پروانه محکوم بشود و بلافاصله نرود پروانه‌هایش را تحویل بدهد، این رای به شش ماه محرومیت تبدیل می‌شود و این در قانون دیده شده و ملاک عمل است.

آرای این شورا قطعی و لازم‌الاجراست. ■ **آیاد بر برنامه جناب عالی است که سامانه‌ای برای مهندسان ایجاد کنید تا نحوه گزارش تخلفات به شورای انتظامی راحت‌تر و قابل پیگیری‌تر باشد؟**

ببینید ما الان با انگیزه بیشتر به دنبال راه‌اندازی اتوماسیون اداری و یک فرآیند با دسترسی راحت برای انجام امور شورای انتظامی و از آن طرف بحث ابلاغ خیلی سریع آرا با یک فرآیند کاهش ارتباط فیزیکی با اعضا هستیم.

خوشبختانه سازمان نظام مهندسی استان تهران به واسطه سابقه خدمت در این زمینه یک سیستم اتوماسیون را از سال ۸۹ یا ۹۰ راه

متأسفانه معدود مهندسان باعث می‌شوند که نگاه مردم به جامعه مهندسی به واسطه تخلفات این معدود افراد، خراب شود. به هر حال باتوجه به جامعه حدود ۵۴۰ هزار نفری مهندسی کشور نباید اجازه دهیم که توسط یک عده معدود مهندسان زیر سؤال بروند و دچار مشکلات معنوی شوند. بر این اساس، ما در دوره اخیر که من در جریان هستم و می‌بینم نظر دوستان تشدید مجازات است، عرض می‌کنم پرونده‌ها را با رعایت عدالت و انصاف و آن تناسب نوع تخلف، ولی رعایت چارچوب قانونی در قانون نظام مهندسی و آیین نامه در خصوص نوع تخلف و میزان مجازات‌ها در حال رسیدگی هستیم.

خبرنامه سازمان مهندسی ساختمان

آبان ماه
۱ ۳ ۹ ۹

دومین شماره

تلاش و پیگیری‌های مجدانه نتیجه داد؛

توافق نظام مهندسی با سازمان ملل

شهردار پایدار شهرهای پایدار هوشمند سازمان ملل متحد با همکاری سازمان بین المللی روابط اقتصادی به صورت آنلاین طی سه روز برگزار شد.

شرکت کنندگان در این دوره پس از قبولی در آزمون، از سوی آکادمی شهرهای متحد و وابسته به سازمان ملل گواهینامه رسمی بین المللی دریافت خواهند کرد، ضمن اینکه این گواهینامه اجازه تدریس را به عنوان مدرس بین المللی به مخاطبان خواهد داد.

همچنین آکادمی شهرهای متحد برای افرادی که توسط این مدرسان آموزش دیده باشند گواهینامه صادر خواهد کرد.

■ برگزاری اولین دوره آنلاین آموزشی

اولین دوره آنلاین آموزش تربیت مدرسان رسمی و بین المللی ساختمان پیرو انعقاد تفاهم نامه همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان با شورای ساختمان پایدار اتریش در محل شورای مرکزی برگزار شد.

این موضوع طی یک سال گذشته در شورای هفتم و کمیسیون انرژی پیگیری شده بود و سرانجام در شورای هشتم به امضای احمد خرم رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان رسید.

اولین دوره آموزشی تربیت مدرسان رسمی و بین المللی ساختمان پایدار طی سه روز برگزار شد. در روز اول برگزاری این دوره، توضیحاتی در خصوص کلیات این دوره، مراحل دوره، گواهینامه رسمی آن و مباحثی که در این دوره پرداخته می شود، مطرح شد. در این دوره، دکتر مرل استاد رسمی و بین المللی موسسه DGNB آلمان مباحثی، چون طراحی و ارزیابی پایداری، طراحی و ساخت جامع جامعه نگر، طراحی و معضلات اجتماعی سلامتی و رضایت کاربر، طراحی در جهت چرخه زندگی ارزیابی، چرخه زندگی حفظ منابع و محیط زیست و طراحی یکپارچه را ارائه کرد. شرکت کنندگان در دوره مذکور پس از قبولی در آزمون موسسه بیان جیبی موفق به اخذ تاییدیه مدرسی مباحث پایدار از سوی سازمان مذکور می شوند و می توانند مباحث پایداری و استاندارد زیست محیطی ساختمان DGNB وی را در سراسر کشور تدریس کنند و امکان دریافت گواهینامه رسمی طی دوره از موسسه DGNB آلمان را خواهند داشت.

همچنین پس از این دوره شرکت کنندگان می توانند در دوره مشاوره و ممیزی ساختمان های سبز نیز شرکت کنند.

ایران، استفاده از تاییدیه کارشناسان ایرانی در ارزیابی پروژه های ایران، از دیگر اهداف این تفاهمنامه ها است.

این در حالی است که پیش از این هنگام ثبت نام در سایت های بین المللی برای مثال جهت آزمون ها و دوره های آموزشی معتبر نام ایران حذف شده بود و یا در نحوه پرداخت شهریه با مشکل مواجه می شدیم. به دنبال امضای این تفاهم نامه ها از اولین اقدام اجرایی در ایران، دوره تربیت مدرسان رسمی و بین المللی ساختمان پایدار با هدف ارتقای دانش اعضای این سازمان بود که به صورت آنلاین برگزار شد. این دوره ها با هدف ارتقای دانش اعضای این سازمان با حمایت های بین المللی برگزار می شود که علاوه بر رفع تمامی مواقع از جمله موانع از جمله حجم سفر به کشورهای مرجع، هزینه های دوره و آموزش و آزمون نزدیک به ۵۰ درصد نسبت به شهروندان اروپایی ارزان تر شده است.

گواهینامه صادر شده پس از قبولی در آزمون رسمی و بین المللی ارزش شغلی داشته و افراد چه در داخل و چه در خارج از ایران به عنوان مدرس رسمی اجازه فعالیت دارند. در این راستا مقرر است در خصوص انتقال دانش شهرهای پایدار هوشمند به ایران به منظور دستیابی به اهداف توسعه پایدار، اولین دوره آنلاین آموزشی مدرسان

اتحادیه شهرهای متحد به عنوان عضو و صدور گواهی عضویت از اتحادیه شهرهای متحد اعلام شده است.

ارزیابی شهرهای ایران و سازمان های ایران براساس برنامه شهری متحد، صدور گواهینامه برای شهرهای ایران و سازمان های ایران از سازمان ملل، برگزاری کنگره ها و سمینارها ملی در زمینه شهرهای پایدار و هوشمند در ایران، برگزاری تورهای آموزشی با بازدید از شهرهای پایدار و هوشمند در اتریش یا سایر کشورها برای کارشناسان

سازمان نظام مهندسی ساختمان با تلاش و پیگیری های مجدانه خود توانست در بخش ساخت و ساز تفاهم نامه هایی با سازمان های بین المللی از جمله سازمان بین المللی روابط اقتصادی و شهرهای هوشمند زیر مجموعه سازمان ملل متحد و شورای ساختمان پایدار اتریش امضا کند.

سازمان نظام مهندسی ساختمان با تلاش و پیگیری های مجدانه توانست در بخش ساخت و ساز تفاهم نامه هایی با سازمان های بین المللی از جمله سازمان بین المللی روابط اقتصادی و شهرهای هوشمند زیر مجموعه سازمان ملل متحد و شورای ساختمان پایدار اتریش امضا کند. به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان، در شرایطی که کشور ایران در تحریم قرار دارد و دسترسی به بازار و ارتباطات بین المللی به آسانی میسر نیست، مدیریت این موضوع فوق العاده مهم، مسئولیت همه بخش های فعال جامعه از جمله سازمان های خصوصی محسوب می شود.

در همین راستا سازمان نظام مهندسی ساختمان با تلاش و پیگیری های مجدانه خود توانست در بخش ساخت و ساز تفاهم نامه هایی با سازمان های بین المللی از جمله سازمان بین المللی روابط اقتصادی و شهرهای هوشمند زیر مجموعه سازمان ملل متحد و شورای ساختمان پایدار اتریش امضا کند.

■ برنامه شهرهای هوشمند چیست؟

برنامه شهرهای هوشمند توسط سازمان بین المللی روابط اقتصادی و کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۴ پایه ریزی و در سال ۲۰۱۹ پیاده سازی برنامه شهرهای پایدار و هوشمند برای توسعه و اجرا در سراسر دنیا آغاز شد.

در سال ۲۰۲۰ اتحادیه شهرهای متحد حمایت از شهرها در به اشتراک گذاشتن دانش پشتیبانی از آموزش های آنلاین و ایجاد بستری مناسب در سراسر جهان برای ملاقات دینفغان در سطح محلی ملی و بین المللی تاسیس شد.

اتحادیه شهرهای متحد هوشمند از جهت همکاری مشترک با شهرها، دولت ها و سازمان های بین المللی، سازمان ملل و بخش های خصوصی در راستای هوشمند سازی و پایداری شهرها بنا شده است.

یکی از مولفه های اساسی اتحادیه شهرهای متحد ارائه یک پلتفرم جهانی هوشمند در راستای پایداری و برای مشاغل شهرها و کارشناسانی است که در این حوزه فعالیت می کنند و برای همسان سازی و مطابقت با نیازهای بخش دولتی طراحی شده است.

■ راه حل پروژه های شهری

یک برنامه گسترده برای همکاری با یکدیگر و تمرکز بر روی راه حل پروژه های شهری به ارائه مدل های جدید و بهبود یافته برای همکاری دولتی و خصوصی از دیگر کارکردهای این اتحادیه است.

در همین راستا اتحادیه شهرهای متحد با هدف ارتقا و توسعه پایدار و از طریق پلتفرم شهرهای متحد و با هدف اجرای رویکرد پایدار در شهرهای ایران تفاهم نامه ای با سازمان نظام مهندسی ساختمان منعقد کرد.

از اهداف این تفاهمنامه ها، برگزاری دوره آموزشی حرفه ای با موضوع شهرهای هوشمند و پایدار برای کارشناسان ایرانی، ایجاد سیستم آزمون برای تایید ارزیابان ایرانی، گواهینامه تایید صلاحیت برای ارزیابان ایرانی، ثبت نام شهرهای ایران و سازمان های ایرانی در پلتفرم دیجیتال

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹

دومین
شماره

آشنایی با برنامه‌های امین اموال

مهندس
سیف‌الله
علی‌نیا
امین اموال
شورای مرکزی
سازمان نظام
مهندسی ساختمان

از محل حق عضویت تعیین می‌شد، این در حالی است که فقط بودجه جاری و حقوق پرسنل بیش از دو برابر مبلغ حق عضویت دریافتی است. ماده ۳۷ قانون و ماده ۱۱۳ آئین‌نامه باید مورد بررسی قرار گیرد و نظام‌نامه آن در شورا با رویکرد تامین هزینه‌های سازمان نظام مهندسی کشور و پیشبرد برنامه‌های شورای مرکزی برای تصویب به هیأت عمومی ارائه شود. شورای مرکزی عصاره مهندسین کشور و مرجع تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری برای مهندسین کشور است، پس تقویت شورای مرکزی و سازمان نظام مهندسی کشور که قرار است از منافع مهندسین در سطح ملی و بین‌المللی دفاع کند، باید در دستور کار هیأت عمومی باشد و پیشبرد برنامه‌ها و اهداف شورا قطعاً با مشارکت فعال و همراهی و همکاری همه اعضای هیأت مدیره در راستا خواهد بود.

ضمن تشکر از رئیس و هیأت رئیسه محترم به واسطه پیشنهاد اینجانب به عنوان امین اموال شورای مرکزی و اعتماد اعضای محترم شورا، باید عرض کنم اولین اقدام جمع‌بندی بودجه سال ۱۳۹۹ بود که در قالب تشکیل کمیسیون برنامه و بودجه با بررسی همه جوانب تنظیم و در جلسه شورای مرکزی مطرح و تصویب شد.

یکی از موارد قابل توجه در بودجه سال ۹۹ اختصاص مبلغ چهار میلیارد تومان به بخش برنامه‌های شورا است که توسط رئیس سازمان و با نظر خواهی از اعضای شورای مرکزی در شورا مطرح شد و در نهایت به جمع‌بندی رسید که فعال شدن صندوق مشترک و اجرایی کردن مبحث بیست و دوم نمونه برنامه‌هایی هستند که در حال انجام است. یکی از چالش‌های مهم در رابطه با شورای مرکزی، تامین منابع درآمدی سازمان و شورا است که تا به امروز صرفاً

در راستای مشارکت و همکاری در مواجهه با مشکلات و بحران‌ها، معاون اول رئیس‌جمهور به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دستور داده است تا با نظام مهندسی ساختمان همکاری کند.

کاظم چهره‌گشا، رئیس دفتر معاون اول رئیس‌جمهور در نامه‌ای به محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نوشته است: نامه شماره ۳۳۵۶۷/ش.م. مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۰۹ سازمان نظام مهندسی ساختمان (تصویر پیوست) در خصوص اعلام آمادگی آن سازمان به منظور مشارکت و همکاری در مواجهه با مشکلات و بحران‌ها، به استحضار جناب آقای دکتر جهانگیری معاون اول محترم رئیس‌جمهور رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«جناب آقای شریعتمداری، مجموعه‌های زیادی هستند که علاقه‌مند به کمک می‌باشند. باید چارچوبی تدوین کنید که امکان استفاده از کمک آن‌ها وجود داشته باشد.»

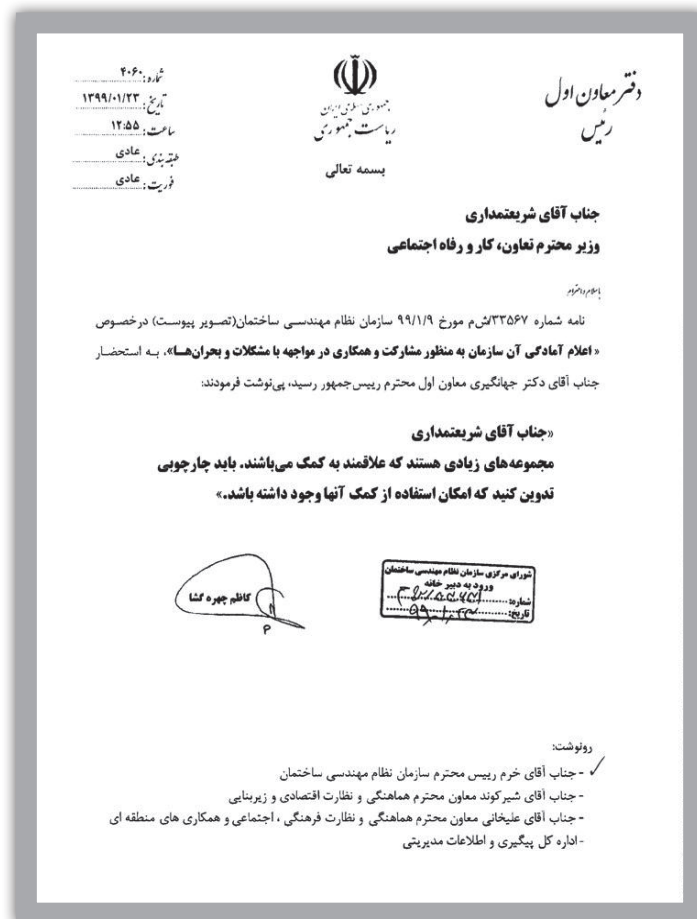
رونوشت این نامه برای رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان، شیرکوند معاون هماهنگی و نظارت اقتصادی و زیربنایی، علیخانی معاون هماهنگی و نظارت فرهنگی، اجتماعی و همکاری‌های منطقه‌ای و اداره کل پیگیری و اطلاعات مدیریتی ارسال شده است.

■ محتوای نامه مهندس خرم به معاون اول رئیس‌جمهور چه بود؟

در بخشی از نامه مهندس احمد خرم، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور به دکتر اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور آمده است: برخورد لازم می‌دانم از تلاش‌های دولت محترم، وزیر بهداشت و جامعه پزشکی و پرستاری و همه عزیزانی که در خط مقدم ایثار، جان فشانی می‌کنند، قدردانی نمایم، عزت و سلامتی و موفقیتشان را از درگاه پروردگار یکتا مسالت دارم.

در این نامه می‌خوانیم: به استحضار می‌رساند سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور با سرمایه اجتماعی بیش از پانصد هزار عضو متخصص به‌عنوان یکی از نهادهای مدنی و معتبر در توسعه و زیرساخت‌های اجرایی کشور نقش آفرین بوده است و با عنایت به افزایش فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها، نیروهای جوان فعال و ارزشمندی در حوزه خدمات فنی و مهندسی در سطح ملی و بین‌المللی این مجموعه را غنی‌تر می‌سازند.

این سازمان در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود در مواجهه با مشکلات و بحران‌های مختلف، همیشه همراهی و مشارکت نموده است و با اتکا به دانایی و توانایی مهندسان فرهیخته آمادگی همکاری خود و تیم جدید شورای مرکزی را جهت خدمت‌رسانی، تعامل و ایجاد تحول، رشد، پیشرفت و آبادانی میهن عزیزمان و همچنین انجام اوامر جنابعالی و دولت تدبیر و امید را اعلام می‌دارد.

در راستای مشارکت و همکاری در مواجهه با مشکلات و بحران‌ها صورت گرفت؛

دستور معاون اول به وزیر تعاون برای همکاری با نظام مهندسی

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱۳۹۹
دومین
شماره

مهندسان و نظام مهندسی در کلام رهبری

❁ روحیه پیشرفت و روحیه تکمیل را باید در محیط مهندسی و فنی کشور زنده کنید؛ هم مجموعه‌هایی مثل شما که امروز این جا تشریف دارید، هم نظام مهندسی که مربوط به مهندسی ساختمان و عمران و امثال اینهاست، و هم بقیه بخش‌های مهندسی.

❁ یک مهندس ناظر، خودش را مسؤول بداند. مهندس ناظر باید امین باشد؛ مثل پزشکی که وقتی بیماری را تشخیص می‌دهد، داروی مناسب آن را می‌نویسد؛ که اگر تشخیص داد و داروی مناسب را نوشت یا داروی مضر را نوشت یا در تشخیص، بی‌اهتمامی و بی‌اعتنایی به خرج داد، مورد ملامت خود و وجدان خودش و دیگران قرار می‌گیرد. در زمینه مهندسی هم باید این فرهنگ به طور کامل جاگیر بشود.

❁ زیبایی یک چیز تجملاتی نیست. بعضی خیال می‌کنند زیبایی یک چیز تشریفاتی است؛ نه، زیبایی یکی از لوازم زندگی انسان است؛ زندگی را آسان و شیرین می‌کند؛ محیط را قابل تحمل می‌کند. این که انسان وارد خیابانی شود و همه بناها با انحنایها و شکل‌های مناسب و ترکیب‌های زیبا و چشم‌نواز و دلنواز در مقابل او جلوه کنند، این کجا؛ و این که انسان وارد خیابانی شود و ساختمان‌های ناهماهنگ، ناجور و تحمیل بر زمین و بر محیط طبیعی، جلوی چشم او جلوه کنند، کجا؟ این‌ها با هم تفاوت می‌کند. داخل خانه‌ها و درون محیط‌های عمومی هم همین‌طور. زیبایی، اصل خیلی مهمی در بناست. رعایت شاخص‌های بومی و به خصوص شاخص‌های اسلامی در شهرسازی و خانه‌سازی، بسیار مهم است.

برگفته از بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار
جمعی از مهندسان پنجم اسفند ماه ۱۳۸۳

خبرنامه
سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

آبان ماه
۱ ۳ ۹ ۹

دومین
شماره